

18 OBSERVANT

VERNIEUWINGSGELD MOET WACHTEN OP OV-KAART

Minister Ritzen heeft een bedrag van 63 miljoen gulden gereserveerd voor nieuw beleid in het hoger onderwijs. De gelden blijven voorlopig echter geblokkeerd tot er meer zekerheid bestaat over de invoeringsdatum van de OV-jaarkaart voor studenten.

Ritzen: "We willen het bord schoonvegen" (foto Franco Gori)

Dat blijkt uit de Nota van wijziging op de Onderwijsbegroting voor 1990, die dinsdag door Ritzen is aangeboden aan de Tweede Kamer. De begroting zelf is nog opgesteld door oud-minister Deetman. Met de wijziging ervan wilde Ritzen markeren dat er nu een ander kabinet is, met een ander beleid', zo zei hij. Op de gewijzigde onderwijsbegroting heeft minister Ritzen voor in totaal ruim 280 miljoen gulden extra uitgaven opgenomen in vergelijking met het oorspronkelijke stuk. Deze gelden worden aangewend voor het intrekken van de 4-jarige maatregel in het basisonderwijs, voor zorgverbreding en voor het schrappen van de uitwonenden-maatregel mbo uit het stelsel van studiefinanciering. Die voornemens waren al vermeld in het regeerakkoord van CDA en PvdA. Nieuw is verder dat de beperking van de formatie van kleine scholen in het basisonderwijs wordt teruggedraaid. Het belangrijkste doel van deze wijzigingen is volgens Ritzen het herstel van het vertrouwen tussen de overheid en het onderwijsveld. Hij meende dat met de begrotingswijziging een belangrijk deel van de 'hypotheek' die op het onderwijs rust is afgelost. 'We wilden het bord schoonvegen zodat er opnieuw op geschreven kan worden,' aldus de bewindsman. Het vorige kabinet wilde 110 miljoen gulden op de studiefinanciering bezuinigen door mbo-studenten nog slechts in uitzonderlijke gevallen de (hogere) beurs voor uitwonenden te geven. Het wetsvoorstel waarin deze maatregel samen met de invoering van de OV-jaarkaart voor studenten - was opgenomen, is reeds door de Tweede Kamer aanvaard. Om de uitwonendenmaatregel weer te schrappen heeft Ritzen inmiddels een voorstel tot wetswijziging

ingediend. at dit zou gebeuren was reeds in het regeerakkoord aangekondigd. Het wegvallen van deze bezuiniging door het achterwege laten van de uitwonendenmaatregel kon binnen de begroting voor 1990 worden opgevangen. Voor latere jaren moet er echter nog een structurele dekking worden gevonden via een 'brede heroriev'ntering' op de studiefinanciering. In het voorjaar wil Ritzen daarover een beleidsnota uitbrengen, waarin ook de privatisering van de studieleningen aan de orde komt, alsmede de koppeling van studiebeurs aan studieprestaties. Over twee andere wijzigingen van de Wet Studiefinanciering, de verlaging van de maximale leeftijdsgrens naar 27 jaar en de invoering van de OV-studentenkaart, bestaat nog geen zekerheid over de definitieve invoeringsdatum. Voor de budgettaire gevolgen daarvan is in de Miljoenennota 200 miljoen gulden gereserveerd voor dit jaar. Als bekend is hoeveel het uitstel van de maatregelen precies gaat kosten, wordt dat bedrag naar de onderwijsbegroting overgeboekt. Vooruitlopend hierop, heeft Ritzen binnen de onderwijsbegroting een bedrag van 63 miljoen gulden gereserveerd voor niet nader omschreven 'prioriteiten' binnen het hoger onderwijs. Het aanwenden van deze reserve is afhankelijk van de invoering van de OV-studentenkaart en de daarmee samenhangende verlaging van de basisbeurs. De minister zal een discussie aangaan met de universiteiten en hogescholen waarin men de prioriteiten gezamenlijk hoopt vast te stellen. Naar verwachting zijn daarvan eind mei de resultaten bekend.

Jos Dohmen/HOP

Nog steeds geen zekerheid over OV-jaarkaart

De Nederlandse Spoorwegen hebben vorig jaar ten onrechte het contract met de minister van onderwijs over de invoering van de OV-jaarkaart voor studenten opgezegd. Dat heeft het Nederlands Arbitrage Instituut op 5 januari in een bindende uitspraak bepaald. Minister Ritzen wordt hierdoor in zijn overtuiging gesterkt dat een spoedige invoering van de OV-studentenkaart mogelijk is. Met de uitspraak van het Nederlands Arbitrage Instituut is er echter nog geen absolute zekerheid dat de OV-kaart voor studenten al per 1 september aanstaande wordt ingevoerd. De spoorwegen houden vol dat zij geen kans zien om de toeloop van bijna 600.000 studenten op te vangen. De extra rijtuigen die daarvoor nodig zijn, komen pas in de loop van 1991 ter beschikking.

Anderzijds heeft minister Ritzen steeds volgehouden dat de invoering in september moet kunnen geschieden. Vorige maand heeft de bewindsman in het overleg met de studentenorganisaties verklaard dat hij de spoorwegen onverkort aan het contract zal houden. De studenten hoefden niet bang te zijn voor een prijsverhoging, zei hij. Volgens het contract ontvangen de vervoersbedrijven een vergoeding van 370 miljoen gulden voor de OV-studentenkaart. De uitspraak van het Nederlands Arbitrage Instituut betekent dat die prijs overeind blijft.

De minister en spoorwegen zijn inmiddels in gesprek over een definitieve invoeringsdatum. Volgens onbevestigde berichten wordt ook de mogelijkheid bezien van een gefaseerde introductie van de OV-studentenkaart, omdat het capaciteitsprobleem van de NS zich vooral in de Randstad doet voelen. Een afspraak wordt pas over enkele weken verwacht. Een woordvoerder van de bewindsman wilde alleen kwijt dat er naar een 'zo snel mogelijke' invoering wordt gestreefd.

Minister Ritzen heeft de invoering van de OV-studentenkaart inmiddels opnieuw aan de Tweede Kamer voorgelegd. De Kamer was in april vorig jaar al akkoord gegaan met het contract tussen de minister, de NS en het streekvervoer. Indertijd werd nog door alle betrokken partijen gestreefd naar invoering per 1 september 1989. Door de kabinetscrisis werd daar een stokje voor gestoken. De Eerste Kamer wilde het wetsvoorstel niet in behandeling nemen zolang het kabinet demissionair was. Niet zozeer omdat de OV-studentenkaart omstreden was, maar vanwege de zogeheten 'mbo-maatregel' die in hetzelfde wetsvoorstel was opgenomen. In het regeerakkoord hebben CDA en PvdA deze mbo-maatregel weer ingetrokken. Dat betekent dat de reeds aangenomen wet moet worden gewijzigd. Het voorstel daartoe, een zogenaamde 'novelle', is vorige week door Ritzen aan het parlement gezonden.

Jos Dohmen/HOP

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Tiende jaargang, nummer 18, 11 januari 1990

Inhoud

Pagina 3

Beleidsplan gezondheidswetenschappen

Afgelopen dinsdag discussieerde het faculteitsbestuur gezondheidswetenschappen over het beleids- en formatieplan voor de komende drie jaar. Het oordeel was redelijk positief, maar niet elk raadslid had de tijd gevonden om het pas vier dagen voor de vergadering ontvangen werkstuk goed te bestuderen, danwel grondig overleg met de achterban te voeren. In dit nummer een verslag van de belangrijkste kritiekpunten die door de raad werden aangedragen: het opheffen van de leerstoel Medische Statistiek, de snelle invoering van de studierichting milieugezondheidskunde en de gewijzigde normen voor onderwijstaken. In Observant 19 zullen we de bestuurlijke plannen verder belichten.

Pagina 5

Co-schappen

De laatste twee jaar van de opleiding tot basisarts wordt de medische student pas echt voor de leeuwen geworpen. Tijdens die vaak hondse jaren kan de co-assistent laten zien dat hij geschikt is voor het nobele doktersvak. Maar ook al blijkt hij volgens het oordeel van zijn opleiders niet geschikt, dan nog zal hij niet gauw het advies krijgen een ander beroep te kiezen. Men hoopt dat de student zoveel zelfkennis heeft dat hij zelf inziet dat hij beter van zieke mensen kan afblijven. "Want", zegt stagecoördinator Gerrad Essed: "Een slechte piloot schakelt zichzelf leterlijk uit, maar een slechte arts kan jarenlang in zijn eentje blijven aanmodderen, terwijl het voor een arts eenvoudiger is slachtoffers te maken dan voor een piloot".

Pagina 7

Prachtbladen

Nederlandse universiteiten doen hun best zo mooi mogelijk voor de dag te komen. Een van de middelen die in de mode zijn, is het uitbrengen van een prachtblad met vierkleurendruk op glanzend papier. Wat verwachten de makers ervan en is er wel een groep lezers die om de zoveel tijd met kloppend hart naast de brienbus staat te wachten op het nieuwe nummer?

Thuiszorg

Beste Frans,
Als trouw lezer van je kolom in *Observant*, ben ik ook dit keer weer in de ban geraakt van je tegelijkertijd visionaire en nostalgische beschouwingen (nr. 16, 14 december 1989), neergelegd in je sombere 'Overpeinzingen op de valreep van de jaren tachtig'. Tragisch is, dat je overpeinzingen gestuurd worden door misinformatie en misverstanden, terwijl jij - meer dan enig ander - in de gelegenheid bent om beter te weten!

De badinerende zinsneden die je wijdt aan de eerstelijns gezondheidszorg gaan voorbij aan een aantal belangrijke en actuele ontwikkelingen en gebeurtenissen.
Aan nieuwe concepten voor thuiszorg wordt wel degelijk gewerkt. Van de Provincie Limburg is een aanzienlijke subsidie verkregen om daaraan gestalte te geven. De inspiratiebron daarvoor wordt inderdaad niet primair gevormd door de Faculteiten der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen - daar heb je gelijk in. Die komt van de gezondheidszorg zelf, van de werkers uit de sector! De taak van de Faculteiten is veeleer die ontwikkelingen in (onderzoekbare) vraagstellingen te vertalen, het onderwys voortdurend te actualiseren en een dialoog (debat) op gang te brengen en te houden.

Je stelling dat 'academisering, vooral bestaat in het zeggen dat klinisch onderzoek ook bijzonder nuttig is voor de huisartsgeneeskunde, teneinde voor de daartoe bestemde subsidies in aanmerking te komen', is ver bezijden de waarheid.
Een aanzienlijke reeks onderzoeksprojecten is op eigen kracht vanuit de vakgroep Huisartsgeneeskunde tot stand gekomen en wordt grotendeels uitgevoerd in geacademiseerde praktijken. Terecht constateer je dat er 'zoetjesaan met de huisartsen in de Provincie iets begint te groeien, dat meer is dan het exploiteren van praktijken voor onderzoeksdoeleinden'. Tijdens hetzelfde dagdeel dat de Verhey-epoche ten einde werd gedragen, vond er een gecombineerde Stafdag plaats van de leden van de vakgroep Huisartsgeneeskunde en de Geacademiseerde Huisartsen. De verscheidenheid en het niveau van de presentaties van de geacademiseerde huisartsen, maakten overduidelijk dat er in korte tijd veel op gang is gekomen en veel te verwachten valt. Hier is eerder sprake van de start van een nieuwe epoche!
Ook een ander afscheid heeft je kennelijk beroerd. De heer Mantel, directeur

van de Provincie Vereniging het Groene Kruis, is vertrokken. 'En waar bleven de Faculteiten bij de reorganisatie van de Kruisvereniging', schrijf je.
Ik vraag mij werkelijk af welke (ongevraagde) taak hier voor welke Faculteit ligt. Maar andere gezamenlijke taken en dan op inhoudelijk gebied, liggen wel degelijk voor de hand. 'Thuiszorg', noemde je zelf al.

Diezelfde Mantel heeft een krachtig pleidooi gehouden voor meer samenwerking met deze Universiteit. Voor de hand liggende terreinen zijn: zorg voor 0 tot 4-jarigen, zorg voor ouderen, begeleiding van ernstig zieken, technologie in de thuissituatie. Maar wees gerust Frans, er loopt inmiddels een reeks gezamenlijke projecten van de beide Faculteiten en het Groene Kruis.
Tijdens een succesvol symposium 'Ouderenzorg in Limburg' in november j.l. op initiatief van de SAEL (Stichting Academisering Eerste Lijn), is aan die wisselwerking tussen Regio en Faculteiten uitvoering gegeven. Voor de meer dan 200 deelnemers uit de Regio, presenteerde deze Alma Mater zich als een 'Regional University'. En dat was toch ook één van de beloften van de besisfilosofie?

En tenslotte, als gezondheidsrecht één van de kinderen van de rekening wordt bij een nieuwe formulering van hetgeen een medische faculteit behelst, kan ik dat alleen maar betreuren. Waarom wordt er geen actie gevoerd? Waarom geen congres over 'hospitals, health care, medical education; new solutions for the nineties'?

Beste Frans, ik hoop dat je er volgend jaar (1990) nog bent en dat je terugblik dan wat minder ontmoedigend is en je constatering gebaseerd zijn op correcte informatie!

Harry Crebolder

Helder geschreven

Bij deze een reactie op het artikel "Wie helder schrijft, heeft helder gedacht, dat kan niet anders", in de *Observant* nummer 17 van 21 december 1989. Wij zijn het in grote lijnen met de auteur en de door hem aangehaalde personen eens. Wij zouden daaraan willen toevoegen dat het met name belangrijk is de slotline helder te formuleren: dikwijls is hierin de essentie van een artikel terug te vinden. Wij werden dan ook enigszins verast door de slotline van het betreffende artikel. Wij citeren:
"Wie helder schrijft," zegt Geerligs, "heeft helder gedacht, dat kan niet anders. Andersom is het verband iets minder vanzelfsprekend. Helder denken kan ongetwijfeld zeer gebrekking worden verwoord en wordt dan niet als zodanig herkend. Daarnaast heb ik kromme gedachten soms verbazend helder op papier zien verschijnen."
Is hier nu sprake van helder of van krom denken?

Jos Uiterwijk en Ton Weijters
Vakgroep Informatica

Ter nagedachtenis aan Marga Spronck

Vlak voor de kerstvakantie, op 17 december, is onze oud-collega Marga Spronck aan een ernstige ziekte overleden. Die ziekte heeft haar vermoedelijk al jarenlang in haar functioneren belemmerd. Op den duur maakte hij haar het werken helemaal onmogelijk. Marga heeft daarom al een paar jaar niet meer in ons midden verkeer. De omstandigheden waren er destijds niet naar dat zij met een of andere bijeenkomst afscheid van haar werkplek en werkomgeving heeft genomen. Contact stelde ze op een gegeven moment ook niet meer op prijs. Zo is ze langzaam uit onze dagelijkse actiecirkel weggeleden.

De dienst Voorlichting verhuisde naar de Bouillonstraat en nog veel meer in onze dagelijkse werkomgeving onderging een ingrijpende verandering. Het werk slokte ons steeds meer op en steeds minder gingen onze gedachten terug naar 'vroeger': de tijd op de zolder van Tongersestraat 53 en de collega's van toen. Marga was een van die collega's van vroeger.

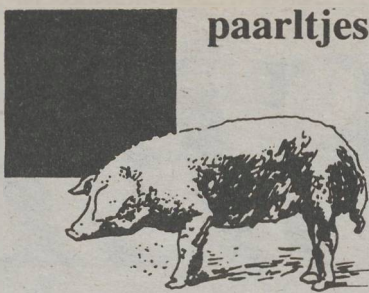
Ze blijft ons in herinnering als een zachte, lieve, intelligente vrouw, smaakvol en met gevoel voor (Maastrichtse) traditie. Ook als een kwetsbaar mens: haar werkplek gaf haar niet die voldoening die je ervan zou mogen verwachten en zij noch wij waren in staat daar toen verandering in te brengen.

We zijn voor haar heel erg blij dat ze in haar privéleven veel geluk heeft mogen beleven, zeker in de laatste jaren, dus juist ook in de tijd toen haar gezondheid ernstig werd bedreigd.

Dat hoorden we tijdens de uitvaartdienst die voor haar nagedachtenis op 22 december werd gehouden. Die herdenkingsdienst had een buitengewone uitstraling door de persoonlijke teksten, de slavische muziek en de kerstfeer die al in de kerk aanwezig was. De herinnering aan Marga zal voor ons altijd verweven blijven met die aan deze wondermooie bijeenkomst. Aansteken van een 'bougie' zal ons steeds weer even aan haar laten denken.

Namens de dienst Voorlichting,
Janneke Leunissen-Rooseboom

paartjes

Paartjes alleen schriftelijk inleveren bij de redactie. Niet-commerciële Paartjes zijn gratis voor studenten en medewerkers. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 2,50 per regel (32 lettertekens).

Te koop: garderobekast met 2 schuifdeuren, zeer stabiel. Alpinewit, 150x60x200. Nieuw f732,- z.g.a.n. f500,-. Bel Joep, 888489 of 622380.

Tweedejaars studente Pabo zoekt kamer in studentenhuis, omgeving Brusselseweg/Staatsingel. Bel Brenda, 045-413193.

Acquilibrium. Zo 14 januari schaatsen, 13.45 uur op het station. Wo 17 januari, 21.00 uur in Falstaff.

Zangstudent geeft zangles - Ook sprekers zijn welkom - Proefles gratis - 043-254982.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar 04409-2324. Kosten 62,50 in Maastricht of omgeving.

Op 29 januari en 12 februari organiseert AGORA een tweede reanimatiecursus. Betaling en inschrijving tijdens het AGORA-sprekkuur. Kapoenstraat, kamer 1034, 10.00 - 11.00 uur. Wees snel.

Het Ma Flodder-feest wordt even uitgesteld wegens problemen in haar drankvoorraad. De exacte datum volgt nog. Ma Flodder.

Wie heeft mijn donkerblauwe paraplu gevonden. Zonder hem word ik kletsna! Er staat een IJsselmij-vignet op. Retourneren aan Peter svp, 257001.

Yesterday, all my troubles seemed so far away... Yours too? Come 12 January, Koko's Back to the 80's, Dominicanerkerk.

Gelukkig Nieuwjaar AEGEE-leden. De Nieuwjaarsborrel is op 16 januari, op de nieuwe lokatie!

Op 19 januari gaat AEGEE-Maastricht schaatsen met AEGEE-Aken.

Met wie kan ik tegen vergoeding in de weekenden meerijsen richting Wageningen of Zutphen? Suzanne, 630441.

Begin het jaar met een goede daad. Help eerstejaarsstudent economie aan kamer in het centrum. Max. 400,-, bel in 't weekend 04904-13707, anders 09-3211718061 (Joris).

Gevraagd: Management en Organisatie door Keunig en Eppink. Bel Gijs, 612260.

Te koop: Nieuwe Auiping spiraal 90x200 plus prima matras en evt. dekbed. p.n.o.t.k. Oma-fiets f75,- Buggy f50,-. Tel: 043-644442.

Musical "Cabaret". Voor de leden van de pers.ver. "P.Universeel" zijn een aantal kaarten (tegen gereduceerde prijs) verkrijgbaar voor de musical "Cabaret" in Heerlen voor vrijdag 9 februari 1990. Prijs: f42,- per plaats. Men kan 1 introductie meenemen eveneens voor de gereduceerde prijs. Inlichtingen: mw B.van Toledo, tel. 862833.

Te huur voor kortere of langere termijn onze vakantiebungalow in Zuid-Limburg. Prachtig geheel vrij gelegen, voorzien van alle comfort. Inl. 01711-11577 (tussen 10.00 en 11.00 uur).

Student uit Eindhoven zoekt kamer in verband met stage. Tel. 040-514298, Bart.

Woonruimte gezocht door arts-assistente kindergeneeskunde aan het AZM. 866666, toestel 1249.

Sprankelend Valentijnsfeest, Veronicaboot donderdag 18 januari, aanvang 21.30. Damesdisput Rit.

"Tam-Tam" CD-verhuur. Elke maand minstens 50 nieuwe titels. Minimaal 75% van de CD top 100. Oude Tweekbergenpoort 7A, Maastricht (nabij Vrijthof). Tel. 256726.

Aangeboden in onderhuur voor maart, april en mei, kamer in centrum Maastricht (Stationsstraat). f285,- per maand. Interesse? Bel Ellis, 254502.

Gemeubileerde kamer te huur van 20-1 tot 20-6. F250,- all in, net buiten het centrum. Bel 473226, Boris.

Into the nineties: ONE-SHOT WONDER, jazzrockband, 11 januari in De Perce, 12 januari in Le Chevalier. Be There!

Te koop 2-persoonsbed. Prijs n.o.t.k. Tel. 043-432776.

Te koop: Rossignol Roc ski's (1.85 m) met Salomon 727 Equipe binding. P.n.o.t.k. Tel. 043-479357, Guido.

Gevraagd poetshulp, 3 uur per week, op woensdagochtend. Tel. 431396.

Tweezitsbank te koop. 043-473312

Gediplomeerde kapster zoekt serieuze jonge herenmodellen om opleiding als kapper-sondernemer voort te zetten. Informatie: 638017, Brigitte.

Te koop stoffen tweezitsbank en noten salontafel. Samen 100 gulden, 043-476030.

Te koop Philips kleuren TV, 8 kanalen, 63 cm, 100 gulden. BMC, tst 506 (H.Peute) 04458-1695

Te koop professioneel Tape Deck Teac x10R, plus 12 banden. Inlichtingen BMC tst.506 (H.Peute) 04458-1695

Te koop complete antieke, gerestaureerde slaapkamer. Bed 130x190 (Auping spiraal en matras), hangkast, linnenkast, commode, nachtkastje. Inlichtingen BMC tst.506 H.Peute, of 04458-1695

Te koop spiegelreflexkleinbeeldcamera, Canon FT QL, in zeer goede staat, met zelfontspanner, gebruiksaanwijzing, grootthoeklen en 80 mm telelens. Vraagprijs f350,-. Info: 253519.

Te koop halfvrijstaande woning te Banholt. Voor en achtertuin. Garage met zolder. Beg. grond: hal, wc, woonkamer, semi-open keuken, berging. Eerste verdieping: 2 slaapk. lux. badkamer, wasruimte. Vaste trap naar zolder. Prijs n.o.t.k. Aanvaarding in overleg. Tel na 19.00 uur: 04457-1900.

Afstudeer cq dispuutfeesten en borrels? Bel Sociëteit Xaviera, tel. 211400 Michiel.

Te koop stalen bureau met typetafel. Tel 211400, Michiel.

Vanaf 22 januari houdt AEGEE-Maastricht iedere weekdag spreekuur van 11.30 t/m 12.30. Leden en geïnteresseerden altijd welkom. Tel. 887071, typekamer 'Nieuwshof', 1e verdieping.

Hoge beloning. Wie weet (betaalbare) woonruimte in Parijs? Periode febr/maart/april '90. Bel even: Anne, 253295.

SIB organiseert Nieuwjaarsborrel, donderdag 11 januari in Café d'ouwe Klok, Tongersestraat 13. Aanvang 21.00 uur.

SIB organiseert elke 2e donderdag van de maand een Ledenborrel.

Drie maanden America!!! 9 weken werken in zomerkamp + 1 tot 6 weken vrij rondreizen. Incl. retourvlucht, visum, verzekering, zakgeld (\$150-\$450). Kosten 400,-. Eisen: 18-35 jaar, engels spreken, beschikbaar juni t/m aug/sept. Belangrijk: op 8/2 vindt van 11.00-19.00 uur de Camp-directors fair plaats in Hotel Engels te Rotterdam (t.o. CS). Camp-directeuren kunnen jou dan meteen aannemen. Info: T.A. Camp America, tel. 04780-88074. Postbus 107, 5800 AC Venray.

Aangeboden in onderhuur een kamer in de nabijheid van het station. Periode maart t/m juni, huur f280,- per maand. Tel. 252216, Marcel. B.g.g. 08360-25857.

GGK-studenten (vanaf 3e jaar) vanaf maandag 15 januari hangt de inschrijvingslijst voor de cursus directieve gezinstherapie op Carré. VBGKK-leden voorrang.

Eijsden, JP Sweelinkstraat 52. Te koop mooi gelegen woonhuis, in z.g.st. van onderhoud, twee onder een kap. Ind: ruime hal, woonk 39 m2, keuken. Gehele beg. gr. plavuizen, berging, garage, 3 slpk, badk met ligbad, vaste trap naar zolder alwaar stud/logeerk, tuin op westen, perceel 245 m2, aan v. in overleg, bezichtiging na tel. afspraak, 04409-1000 na 18.00 uur of in weekend. Prijs 210.000,-.

Te koop 4pits gaskookplaat + aansluiting f75,-, tel. 043-634470.

Met welke co-assistent(e) kan ik vanaf 16-1 '90 gedurende 6 weken meerijsen naar De Wever-Heerlen. Tel. 438002, Lucien.

Te koop tegen elk aannemelijk bod: vaatwasmachine, inbouw. Siemens, met klein defekt (pomp?). Vier-pits gaskookplaat, roestvrij staal. Tel. 04406-40289.

Te koop grenen 3-zits en 1-zits bankstel met bijbehorende salontafel. Prijs n.o.t.k. tel. 888706 of 617713.

Te huur half Ravelijnhuis vanaf februari voor 6 tot 9 maanden. Tel. 474561 of 251095 (Chris).

Wie heeft bij het Minx-feest per ongeluk mijn blauw-groene ski-jack meegenomen? Alsjeblieft, geef 'm terug, ik heb 'm echt hard nodig! Roos, 043-256366.

De stichting Jurist In Bedrijf laat op woensdag 17 januari 1990 twee ondernemende vrouwen aan het woord. Limburgs eerste vrouwelijke 'headhunter' en de voorzitter van de Unie voor Vrouwelijke Ondernem-

mers. Aanvang 13.30 uur, plaats: Feestzaal OG. Entree f3,50.

Ingrid, Gonda, Marjam, Angela: Do 18 januari 19.00 uur wordt een gevuld Benny-Bingo Bord uitgewisseld. Porthoslaan 61, tel. 254349

Te koop een eenmaal gebruikte wandelwagen merk Combi, wit met grijs gestreepte stoffering, incl. voetenzak, mandje, wagenet, rengenhoes, tel. 's ochtends 7288.

Te koop Sony Dynamic Stereoheadphone Olivetti mechanische schrijfmachine en foto toestel Halcing Vision 110 TF. Tel. 043-250813.

Lets go Europe! Wordt lid van een Europese studentenvereniging met inhoud. Info 61341 (Evert) en 09-3212451013 (Alrit).

Is er iets tussen CF en Gala? Ja! Koko's "Back to the 80's" 12 januari.

Stichting BUBU hoopt ook dat u in dit nieuwe kansrijke jaar eindelijk een betere kamer zult vinden. Voor reserveringen bel 256162-211048.

Te koop halfvrijst. woning te Banholt

In perfecte staat.

Voor- en achtertuin. Garage met zolder. Beg. grond: hal, w.c., woonkamer, semi-open keuken, berging. 1e verd.: 2

slaapk., lux. badkamer, wasruimte. Vaste trap naar zolder. Prijs n.o.t.k. Aanvaarding in overleg. Tel. 04457-1900 na 19.00 uur.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon: 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröer (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hameleers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Ad van Iterson

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hameleers
Evelyn de Leeuw

Redactie-assistente
Marlies In de Braekt

Foto's
Franco Gori

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Eldes Offset Heerlen

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de redactie, telefoon 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Noortje van Putten, dienst Voorlichting. Telefoon (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,00 per jaar.

Faculteitsraad gezondheidswetenschappen gematigd positief over beleids- en formatieplan voor de jaren 1990-1992

LEERSTOEL MEDISCHE STATISTIEK MET OPHEFFING BEDREIGD

De leerstoel Medische Statistiek moet opgeheven worden om plaats te maken voor een leerstoel Epidemiologie. Dat stelt het bestuur van de faculteit gezondheidswetenschappen voor in het 'kroondocentenplan', onderdeel van het concept beleids- en formatieplan van de faculteit der gezondheidswetenschappen voor de jaren 1990-1992. Dinsdag jongstleden wijdde de faculteitsraad een eerste vergadering aan dit concept. Men toonde zich tamelijk tevreden over het werkstuk van het faculteitsbestuur. Discussie was er vooral over het kroondocentenplan, de studierichting milieugezondheidskunde en de normen voor onderwijstaken.

Het geschuif met leerstoelen is een direct gevolg van nieuwe afspraken tussen de faculteiten geneeskunde en gezondheidswetenschappen. Tot dusverre hebben die faculteiten een gemeenschappelijk 'kroondocentenplan', waarbij ze een aantal leerstoelen samen bekostigen. Zo worden de twee hoogleraren Epidemiologie (Knipschild en Sturmans) door beide faculteiten betaald, maar zijn ze feitelijk in dienst van de faculteit geneeskunde en verrichten ze ook alléén taken voor die faculteit. In de toekomst gaat elke faculteit haar eigen kroondocentenplan opstellen. Gezondheidswetenschappen wil in dat kader een hoogleraar Epidemiologie in dienst nemen, die daadwerkelijk inhoudelijk betrokken is bij onderwijs en onderzoek aan die faculteit. Dat betekent overigens niet dat binnenkort een vacature voor die functie de deur uitgaat. Daarvoor ontstaat pas ruimte als een van de huidige hoogleraren (waarvan de faculteit de helft van het salaris zal blijven betalen) ontslag neemt of (vrijwillig) overstapt van geneeskunde naar gezondheidswetenschappen. Met beide oplossingen wordt voorlopig niet gerekend. Het gaat dan ook om een "optie op de lange termijn", aldus bestuursvoorzitter prof. dr. L. Boon tijdens de raadsvergadering. Om het formatieplan in de tussentijd te dicht zal er waarschijnlijk tijdelijk een universitair- of toegevoegd docent worden benoemd.

Geschikte kandidaat

Om de totale verdeling van leerstoelen budgettair neutraal te laten verlopen, moet er elders binnen de faculteit een leerstoel worden opgeheven. De keuze is daarbij gevallen op Medische Statistiek, ook al een gedeelte leerstoel van de faculteiten geneeskunde en gezondheidswetenschappen. Eerder al heeft de faculteit geneeskunde aangekondigd geen formatie of geld meer te geven voor haar aandeel in deze leerstoel. Die beslissing werd vergemakkelijkt door het feit dat de betreffende vacature feitelijk al vanaf augustus '88 -sinds het vertrek van professor Wim Alberts- vacant is. Binnen de sectie statistiek van de vakgroep Medische Informatica en Statistiek probeert men het professoraat intussen alsnog te redden. Universitair hoofd-docent statistiek Hubert Schouten stuurt deze week een brief aan de leden van de faculteitsraad gezondheidswetenschappen, waarin hij uitlegt waarom het voor de kwaliteit van onderwijs en onderzoek in de statistiek van essentieel belang is dat er een kroondocent Medische Statistiek wordt benoemd. Hij vindt het "onfatsoenlijk" dat de functie nu dreigt te worden afgeschaft, terwijl er voor de zomer een sollicitatieprocedure in gang is gezet, inmiddels overigens opgeschort. Volgens het faculteitsbestuur wordt de

beslissing om de vacature niet meer te bezetten mede ingegeven door het feit dat het vinden van geschikte kandidaten, die zowel op theoretisch als toegepast gebied hun sporen hebben verdiend, "bepaald geen sinecure". Schouten noemt dat onzin. Hij verzekert dat er tenminste één kandidaat heeft gereageerd, "die uitermate geschikt is en waar de faculteit echt niet omheen kan". Ook het wegval-len van de bijdrage van de medische faculteit vormt volgens hem geen geldig argument, omdat de faculteit der algeme-ne wetenschappen inmiddels heeft laten weten dat aandeel in de kosten te willen overnemen.

De beslissing van het faculteitsbestuur wordt echter vooral ingegeven door de plannen om het statistiek-onderwijs in de toekomst anders op te zetten en het te laten geven door niet-statistici, bijvoorbeeld epidemiologen. Volgens Schouten "laat je het onderwijs dan over aan beunhazen die de statistiek niet volledig kennen. De mensen die dat onderwijs dan moeten geven, komen nu bij de statistici langs om raad. Epidemiologen en statistici hebben ieder een eigen vakinhoudelijke kennis, dan kun je niet zomaar tegen elkaar inwisselen."

Schouten wordt in zijn kritiek gesteund door raadslid Lex Bouter (fractie Integraal). Hij benadrukte in de raadsvergadering dat de bijdrage van de sectie statistiek aan het onderwijs in de faculteit gezondheidswetenschappen "zeer substantieel" is en dat ook bij onderzoek herhaaldelijk een beroep wordt gedaan op de expertise van de statistici. Er zijn volgens hem dan ook voldoende argumenten het hoogleraarschap Medische Statistiek te handhaven. In de raadsvergadering van aanstaande dinsdag wil zijn fractie een amendement met deze strekking indienen.

Milieugezondheidskunde

Bouter uitte tijdens de raadsvergadering óók twijfels over de "overhaaste manier" waarop de interfacultaire studierichting milieugezondheidskunde wordt ingevoerd. Die opleiding moet in september van start gaan, maar heeft nog steeds niet de goedkeuring van het ministerie van onderwijs. Er bestaat ook al onzekerheid over de gevraagde provinciale PNL-stimuleringsgelden (ruim twee miljoen) voor de oprichting van het instituut ECEHS, de beoogde onderzoekspoot van milieugezondheidskunde. Het is merkwaardig dat er nu al een commissie werkt aan het curriculum voor een studierichting die nog met zoveel vraagtekens is omgeven en waarvoor zelfs nog niemand speciaal in dienst is genomen, aldus Bouter. Hij vreest bovendien dat de onderwijslast van het nieuwe programma vooral bij de medewerkers van de faculteit gezondheidswetenschappen zal terechtkomen, terwijl die toch al zo

zwaar belast zijn. Zijn voorstel om een en ander een jaar uit te stellen vond echter bij de andere raadsleden en bij het bestuur weinig gehoor. Boon benadrukte dat de nieuwe opleiding veel geld meebrengt, waardoor de onderwijslast juist verlicht kan worden. Bovendien vormt uitstel "een gepasseerd station". Boon: "We hebben besloten dat de faculteit eraan meewerkt en kunnen nu niet meer terugkrabbelen. Als we er in september niet mee beginnen worden de plannen elders overgenomen en slijbt de zaak dicht. Bovendien valt de mogelijke steun van de provincie dan zeker weg. Het MARC (het beoogde accountancy-instituut van de economische faculteit, EN) is gevallen wegens onenigheid binnen de economische faculteit. Laten we verhoeden dat een nette faculteit als gezondheidswetenschappen zoiets ook overkomt."

Onderwijsnormen

De faculteitsraad uitte tenslotte bezwaren tegen de nieuwe normen voor onderwijstaken, zoals die in het concept-beleidsplan zijn geformuleerd. Zo wil het bestuur individueel keuzeonderwijs ontmoedigen door daarvoor maar vijf uur per student te tellen. Te weinig, vinden sommige raadsleden. Er waren ook twijfels over de gewijzigde opzet voor de begeleiding van stages en doctoraalwerkstukken. Afgelopen jaar kozen de studenten twee begeleiders: één voor de inhoudelijke begeleiding (veertig normuren) en één voor de M&T-begeleiding (Methode en Technieken, tien uur). Deze splitsing is in het verleden ontstaan omdat er binnen de faculteit te weinig (al dan niet gepromoveerde) docenten waren met voldoende onderzoekservaring om beide taken te kunnen combineren. Inmiddels is dit volgens het bestuur niet langer het geval en daarom moet de student vanaf volgend studiejaar één docent kiezen voor zowel methodologische als inhoudelijke begeleiding. Voor de betreffende docent staan daar vijftig normuren tegenover. Daarnaast zal óók een tweede docent (vier normuren) de kwaliteit van de werkstukken beoordelen, vooral om te controleren of sommige begeleiders niet relatief vaak slechte studenten afleveren en dus wellicht niet geschikt zijn voor hun taak. Vanuit de studentenfractie werd ervoor gepleit om het aan de studenten zélf over te laten of ze de inhoudelijke en methodologische begeleiding van stages/werkstukken bij één danwel twee personen willen onderbrengen. Het faculteitsbestuur heeft hiertegen vooral praktische bezwaren. Men vermoedt dat de administratie van het bureau onderwijs te zwaar belast wordt als er verschillende begeleidingssystemen naast elkaar blijven bestaan. In de volgende raadsvergadering wil het bestuur op dit punt uitsluitel geven.

Die vergadering staat gepland voor aanstaande dinsdag. Naar verwachting zal het beleids- en formatieplan dan ook definitief worden vastgesteld. Het bestuur zet grote spoed achter de behandeling, omdat het plan taakstellingen voor onderwijs en onderzoek van het reeds lopende academisch jaar bevat. Die haast heeft bij sommige raadsleden tot irritatie geleid. Zij kregen het concept-plan pas vorige week donderdag toegestuurd, zodat het binnen krap twee weken moet worden afgehandeld. Te snel voor degelijk overleg met de achterban, vindt Bouter. Hij overweegt om aanstaande dinsdag uitstel van stemming tot een volgende raadsvergadering aan te vragen.

Emely Nobis

Waarom eigenlijk?

E zaalig insje en e good beginsje! Dat is de oud- en nieuwjaarswens in Maastrichts dialect. Maar of daarvan in zijn lange bestaan ooit enige invloed is uitgegaan bij de overgang van het ene jaar naar het andere? Ik zal er mijn hand niet voor in het vuur steken. Het is dan ook niet zo maar toevallig, dat ik op deze plaats reeds eerder de aandacht heb gevestigd op het feit, dat in 1963 een meerdelig boek verschenen is onder de naam "Welvaart, Welzijn en Geluk", met als ondertitel "Een katholiek uitzicht op de Nederlandse samenleving". Want daarvan handelt deel IV, afdeling V, over sociaal-culturele beleidsvragen, en gaat hoofdstuk II van dit deel specifiek over kernvragen van vernieuwend onderwijsbeleid.

Waarom niet toevallig?

Vooreerst, omdat deze uitgave onder auspiciën stond van de "Katholieke raad van overleg voor sociaal-economische aangelegenheden" van heel de katholieke vakbeweging. Vervolgens, omdat afdeling V van dit boek onder redactie stond van het volgend redactieteam: Ponsioen, Jongmans, Van loon, Pelosi, Schmelzer, Tans, Veldkamp en Van der Vorst, waarbij mijn naam op dat tijdstip en in dat bestek wel heel ongelooflijk moet klinken voor iedereen die politiek van wanten weet. Ten derde, vanwege de inhoud van het genoemde hoofdstuk II. En tenslotte, maar niet in de laatste plaats, omdat de beoordeling van deze uitgave in de eigen confessionele kring vrijwel totaal "vergeten" is tot op de dag van vandaag, bijna 30 jaren lang... Ongelooflijk allemaal. Maar waar. Terwijl de tijd intussen toch moeilijk de zondebok kan zijn geweest van dit zwijgeffect...

Van de vier onderdelen waarin het hoofdstuk is gesplitst, dat handelt over kernvraagstukken van vernieuwend onderwijsbeleid, komt het eerst aan de orde de "Maatschappelijke functie van het huidige onderwijs", waarna vervolgens besproken worden "Openbaar onderwijs, bijzonder onderwijs en staat", "Kerk en school" en als vierde en laatste de "Maatschappelijke functie van het wetenschappelijke onderwijs". Maar het hoeft geen of weinig betoog, dat niemand al moeite kan hebben met de eerste de beste conclusie, die luidt: dat zich in de huidige situatie (van tóen: publicatie in 1963!) de school méér dan vroeger bewust moet zijn van haar maatschappelijke functie en dit vanzelfsprekend ook in haar werkwijze tot uitdrukking moet trachten te brengen, "enerzijds, omdat de samenleving zelf een intensieve ontwikkeling doormaakt naar nieuwe levenspatronen van denken, voelen en handelen; de school kan niet doen alsof deze dingen niet bestaan, maar zal haar leerlingen naar de mate van hun capaciteit enige introductie in de daarmee samenhangende problematiek moten geven; en anderzijds de maatschappelijke functie zelf van de school een nieuw karakter heeft gekregen; in een statische maatschappij kon ook zichzelf statisch zijn, d.w.z. het culturele erfgoed doorgeven aan de kinderen uit die maatschappelijke stand, waarin zijzelf gelokaliseerd was". Maar daarmee is de ontwikkelingskous natuurlijk niet af.

Een maatschappelijke functie, die haar rol niet meer speelt in een statische doch in een dynamische samenleving - die méér gekenmerkt wordt door verandering dan door stabiliteit -, krijgt daardoor geleidelijk ook een volstrekt ander karakter-accents, aangezien zij er in het bijzonder rekening mee moet houden, dat zij in deze samenleving een van de voornaamste instrumenten geworden is in dienst van de maatschappelijke stijging. "De tegenwoordige mens neemt zijn plaats in de maatschappij niet meer in op grond van zijn afkomst, maar op grond van zijn kennen en kunnen en zijn persoonlijke kwaliteiten die daarmee samenhangen; de school nu is in hoofdzaak het instituut, waarop men voor zijn ontwikkeling in dezen is aangewezen". Een conclusie als deze is een basis-conclusie. Een conclusie dus die men ook als grondslag moet terugvinden - en terugvindt - in de andere onderdelen van de onderhavige tekst. Met deze fragmentarische constatering moet hier, vanwege de plaatsruimte, worden volstaan. Hoewel, ... een jaar of vijftien later komt men al andere katholieke teksten tegen in de Ambo-reeks - zoals "Vrijheid en onderwijs" en "Vandaag en morgen" van prof. L.J. Rogier - waarin de verzuiling toch al "een verdwijnend verschijnsel" wordt genoemd, en een uitvoerige opsomming van negatieve verschijnselen in de Nederlandse Katholieke kerk afgesloten wordt met de constatering: "Wat zich in Nederland in de Kerk afspeelt, treft men bijna in alle landen in meerdere of mindere mate aan. Overal gaan klachten op over de onaangepastheid van Rome's leiding en de dringende noodzaak van een daar te verwezenlijken agiornamento".

Waarom een katholiek oeuvre uit 1963 nu al zo'n kwart eeuw in eigen kring verdonkeremaand blijft, doet dan ook de vraag rijzen: **Waarom eigenlijk?**

J.G.H. Tans

Studenten willen Randwyck tot elf uur 's avonds open houden

Onder studenten gezondheidswetenschappen en medicijnen heerst ontevredenheid over de beperkte openstelling van het studielandschap van Randwyck. De deur gaat daar 's avonds al om zeven uur op slot, terwijl nu meer studenten dan ooit zijn aangewezen op de voorziening. De bibliotheek ontbreekt het aan de middelen om een toezichthouder te financieren die erop moet letten dat de boeken niet met de studenten mee naar huis gaan. Studenten en faculteit vinden dat de universiteit maar met het benodigde geld over de brug moeten komen.

Sinds het begin van dit studiejaar zijn de openstellingstijden van de studielandschappen en bibliotheken ingekrompen. Op Randwyck leidde dat er toe dat, tot grote ontevredenheid van de studenten, het studielandschap voortaan om 19.00 uur in plaats van 21.30 uur gesloten wordt. Bovendien gaan de deuren 's ochtends niet om 8.00 uur open open, maar pas om 9.00 uur. Om hun eisen voor een ruimere openstelling kracht bij te zetten bood een groep studenten de universiteitsraad tijdens de zitting van 21 december een protestlijst aan met ruim 1.000 handtekeningen. De eisen zijn in behandeling genomen door het college van bestuur.

Reden voor de vervroegde sluiting is het ontbreken van voldoende financiële middelen voor een adequaat toezicht in de avonduren. Onderbibliothecaris John Gilbert daarover: "In het verleden hebben we toegestaan dat de ruimte omwille van de studenten ook zonder beheer geopend was, met name in de avonduren. We merkten dat men boeken niet goed opruimde, er boeken werden verstopt en er ook boeken verdwenen. Met name de 'semi-diefstal' liep op een gegeven moment gewoon de spuigaten uit. Daarom hebben we besloten de ruimte alleen met toezicht open te houden. We zijn toen gaan kijken, wat we, gegeven de financiën, kunnen bieden. Momenteel is dat in ieder geval 45 uur per locatie, dus pakweg van negen tot zes." Volgens studenten is het gebodene onder de maat. Marie-José Smits, aanbieder van de handtekeningen op 21 december: "Momenteel maken zo'n 1.800 gezondheidswetenschappers en enkele honderden geneeskundestudenten gebruik van het studielandschap op Randwyck. Eigenlijk is het al te klein, zeker gelet op de grote instroom aan nieuwe studenten het afgelopen jaar. Het moet dan wel vaak genoeg open zijn, en dat is nu zeker niet het geval."

Met hun actie willen de studenten bereiken dat de universiteit centraal zorg draagt

voor een ruimere openstelling van het studielandschap. Momenteel is het zo dat de universiteit wél de openstelling van de bibliotheeklocaties bekostigt, terwijl dat voor de studielandschappen maar ten dele het geval is. De universiteit staat daar alleen garant voor een aantal basisuren. De kosten van extra openstellingsuren worden door de faculteiten zelf opgehoest. Daarmee zijn de studenten het niet eens.

Smits: "We hadden voor het geld voor die extra uren ook bij de faculteit kunnen aankloppen, maar dat is bewust niet gebeurd. We zijn van mening dat het studielandschap zeker binnen dit onderwijssysteem iets is waar de universiteit borg voor moet staan. Het is een basisvoorziening, een collectief nut." Ook in de faculteitsraad van gezondheidswetenschappen hebben de studenten leden de kwestie aan de orde gesteld. Raadslid Van Hoof (NSEM): "De raad heeft zich min of meer achter ons geschaard en het faculteitsbestuur heeft geld toegezegd voor het geval het college negatief zou besluiten. Geld is dus niet direct het probleem. Het gaat om het principe dat een voorziening als het studielandschap centraal gefinancierd moet worden."

De bal ligt nu bij het college van bestuur. Rector magnificus Bonke, portefeuillehouder bibliotheekzaken: "We gaan in het kader van de reorganisatie van de centrale diensten met de faculteiten overleggen. De vraag of een studielandschap een voorziening op centraal niveau is en daarmee een collectief nut, wordt dan aan de orde gesteld."

De discussie zal in de komende maanden gevoerd worden. In de tussentijd wordt naar een voorlopige oplossing gezocht. Bonke acht het niet uitgesloten dat in overleg met de beide faculteiten tijdelijk extra geld beschikbaar komt om een langere openstelling mogelijk te maken.

Jean Dohmen

Beroep inzake fiscaal recht ingetrokken

De universiteitsraad ziet definitief af van het instellen van beroep bij de Raad van State tegen de afwijzing van de studierichting fiscaal recht. Dit betekent niet dat alle hoop op honorering van de aanvraag hiermee is vervlogen. Als belangrijkste reden geldt dat er nu een nieuwe minister van onderwijs is aangetreden, met wie men liever de gewone politiek-bestuurlijke - dan de juridische weg wil bewandelen.

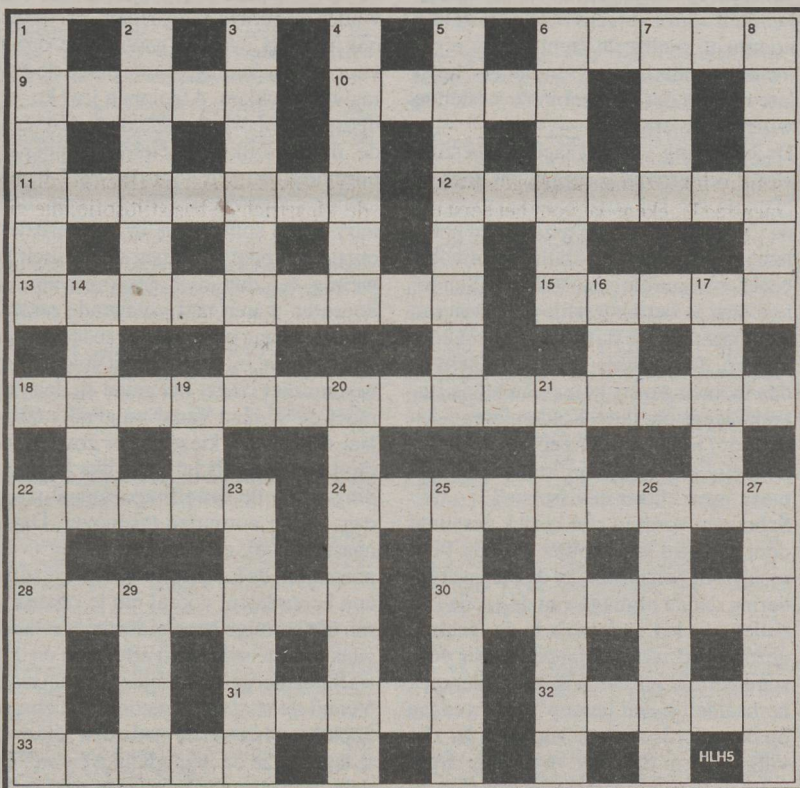
Daarnaast wordt de kans op een succesvolle afloop van de beroepsprocedure niet hoog aangeslagen. Het heeft de universiteitsraad wel enige moeite gekost om deze conclusie te bereiken. Met name de studentenfractie zag er weinig in om het beroep af te blazen. Als de minister nog een keer nee zegt heeft de universiteit geen been meer om op te staan, luidde de redenatie.

Het besluit van de vorige minister van onderwijs Deetman om geen toestemming voor deze nieuwe afstudeer richting te geven, dateert van jongstleden augustus. Die mededeling sloeg toen volgens de RL-bestuurders in als een bom: men dacht immers de minister en zijn ambtenaren overtuigd te hebben van het nut van een vijfde fiscaal-juridische studierichting. Op het departement leef-

den echter ernstige twijfels aan de arbeidsmarktperspectieven van de afgestudeerden. Inmiddels zijn er echter nieuwe prognoses gemaakt, die overtuigender zouden aantonen dat er inderdaad een toenemende maatschappelijke behoefte is aan fiscaal-juristen. Het eerste bilaterale overleg met de nieuwe minister, dr. J. Ritzen, dat enige weken geleden plaatsvond, heeft vervolgens de hoop nieuw leven ingeblazen. Ritzen leek er niet a priori afwijzend tegenover te staan om de kwestie nog eens aan een nader onderzoek te onderwerpen. Om nu die politieke bereidwilligheid niet nodeloos onderspanning te zetten heeft de meerderheid van de U-raad op advies van het college en de rechtenfaculteit besloten het Kroonberoep bij de Raad van State, dat formeel reeds was aangespannen maar dat nog een bekrachtiging vanuit de instelling behoefde, niet door te zetten. Een extra argument daarbij was dat de zaak juridisch niet erg sterk oogde. Bovendien zou winst of verlies in deze procedure materieel niet erg veel verschil uitmaken. De minister is immers niet per definitie gebonden aan een uitspraak van de Raad van State.

Wammes Bos

CRYPTO 5

horizontaal: 6. spreukzaad (5). 9. kan om 1 plas gaan (5). 10. godsdienstige vermaning (5). 11. opgeblazen mug die muziek kan maken (7). 12. braaksel na een vogelfeest (7). 13. postuum zwakzinnig (9). 15. mateloos hijsen om verder te komen met je studie (5). 18. een gaspedaal werpt honderden vragen op (15). 22. Limburgse paling in Amerika (5). 24. zetel voor professoren (9). 28. onenigheid in een studentenvereniging (7). 30. verwarmingsrond op je hoofd (7). 31. Franse stroom = achtting (5). 32. muzikale kennismaking met Koko (5). 33. vreemd neergeslagen hagedis (5).

verticaal: 1. vader van 92 wordt 1! (6). 2. eindpunt dat in Engeland Scandinavisch lijkt (6). 3. vervallen 10-tand (8). 4. watermoment van een strijkinstrument (6). 5. fortuinlijk, maar niet door fortuin (8). 6. staat 't raamwerk voor de spiegel, dan hoor je 't bericht binnenkomen (6). 7. de parvenu wordt achteraf afgewezen (4). 8. slopen de tuin (6). 14. bakfiat (5). 16. luijaard die voor niets in de 2e fase werkt! (3). 17. makkie hoort erbij (5). 19. weinig samenhangende universiteit (3). 20. de 1e verkeerde titel op het kampioenschap van deze Olympische sport (8). 21. eiland met buidelzucht (8). 22. pafferig van een visdag (6). 23. Belgische woonruimte voor uitzendkrachten (6). 25. niettemin meer authentiek (6). 26. het eerstgeborene recht komt hem dus toe (6). 27. eiland met educatieve bomen (6). 30. plantplek (4).

Oplossingen kunnen tot 23 januari worden ingezonden naar de redactie van de Observant, bijvoorbeeld via interne post. Ook voor deze Crypto stelt de redactie weer een prijs van f. 25,- beschikbaar.

Van cryptogram 4 kregen wij 36 oplossingen binnen. De bedoeling van "tekeer gaande bestuurder" was Bonke, maar aangezien de Van Dale uitwijst dat bonze een synoniem van bons (invloedrijke persoon) is, hebben wij dat ook goed gerekend. Het aantal correcte oplossingen steeg daardoor naar 25. De winnaar daarvan is H. Bemer, bibliotheek afd. verwerking. Veel puzzelgenot toegewenst door Harm, Hans & Luc, vakgroep Informatica, FdAW. De oplossing van Crypto 4 luidt als volgt: horizontaal: 1. roest 8. ruiten 9. hark 10. bonke/bonze 11. informatica 12. slaan 13. even 16. belgie 19. neuzen 21. image 22. lading 24. naaien 26. enig 28. staar 30. hoofddocent 32. opium 33. trio 34. niveau 35. teren verticaal: 1. rebus 2. eenmaal 3. trein 4. liefde 5. ontmannen 6. shot 7. fractie 14. vlaai 15. aula 16. bul 17. grif 18. eigendunk 20. non 23. accoord 25. iraniër 27. gieren 28. stout 29. ramen 31. flop.

à point

"En, prettige feestdagen gehad?" Feestdagen? In het Engels heet zo iets een misnomer. Een mens raakt totaal ontregeld door al die vrije dagen. Alleen het weer viel mee dit jaar. Pas met kerstmis nam de herfst een aanvang, zodat je hooguit het gevaar liep het slachtoffer van een verlate najaarsdepressie te worden. Maar voor de rest: vreselijk. Je moest de inkopen ver vooruit plannen, en wie het ongeluk heeft in dienst van een academische overheidsinstelling te zijn, werd het werken op de schaarse werkdagen (nou ja) nog effectief beleef ook. Alsof het al niet erg genoeg is dat je een ongevraagde arbeidstijdverkortung door de strot geduwd krijgt, dat overuren niet uitbetaald worden, en dat je als voorbeeld voor alle werknemers in Nederland een miezige loonsverhoging ontvangt. Om van de inhoudingen maar te zwijgen. Iedere keer als ik die zo sadistisch op de loonstrook vermelde percentages zie, denk ik: godverdomme, ik verdien vijftieneenhalf procent te weinig. Of is het achteeneenhalf? Een negatieve dertiende maand! Telkens als ik het moet ik mijzelf inhouden! En dat telt dubbel, dus zeker in het najaar moet dat papier mijden of de depressie is niet meer te stuiten.

En dan dat gedoe met goede voornemens voor het nieuwe jaar. Het beste voornemen is het voornemen geen goede voornemens te maken. Want net als verse vis zijn goede voornemens slecht houdbaar. Hoewel, er is een uitzondering: discrimmeer eens positief en geef de voorkeur aan een man. Miss beperkt tot fazant in eigen keuken is dat voornemen goed (want niet te lang) houdbaar: de jacht op hanen sluit eind van deze maand. Ingeval u toch op uw salarisstrook hebt gekeken, geef ik een bereiding die voldoende bewerkelijk is om u er een dreigende vigerende depressie mee van het lijf te koken.

Koop bij een vertrouwde poelier een jonge fazantehaan en enkele plakken bardeerspek. Vul de fazant met gelijke hoeveelheden ui, appel en bleekselderij, en met verse kruiden. Geschikt zij salie en rozemarijn, maar ook laurier en tijm. Kruid het haantje met zout en versgemalen peper en bedek hem vervolgens aan alle kanten met hele basilicumbladeren. Bind er de plakketvet spek omheen. In een diepe pan op het fornuis aanbraden in boter, en met gesloten deksel een kwartier in een voorverwarme oven van 250 graden laten staan. Verlaag dan de temperatuur tot 200 graden, en laat nog een klein half uur braden. Om het beest een mooie kleur te geven verwijderd tien minuten voor het einde spek, basilicum, en het deksel. Vaak bedruipen. Laat de fazant voor het trancheren buiten de pan vijf minuten rusten onder aluminiumfolie. Het vlees is dan van binnen mooi rosé en sappig.

Bij fazant hoort zuurkool, al dan niet met rookworst. Braad zuurkool uit het vat met gekneusde of geperste knoflook zachtjes aan in boter, en voeg een handjevol rose peperkorrels en witte wijn toe. Laat dit minstens een uur zacht stoven. Geef er aardappelpuree bij waardoor u gebakken champignons of andere paddestoelen hebt gemengd.

© August Magirus

Co-assistenten hebben bij gebleken ongeschiktheid weinig te vrezen

"ZOALS DE SITUATIE NU IS, VIND IK HET EEN WAARDEVERMINDERING VOOR HET VAK"

De laatste twee jaar van de studie moet de doctorandus in de geneeskunde via co-schappen klaargestoomd worden tot basisarts. De co-assistent neemt, onderaan de ladder van de medische hiërarchie, de eerste tree. Lange werktijden, vervelende specialisten met moeilijke vragen en nog moeilijker examens liggen in het vooruitzicht. Na twee jaar is toch iedereen, op een enkele uitzondering na, basisarts. Maar ook de doctoraal- en de propeadeuse-fase kennen weinig uitvallers. Het lijkt erop dat iedereen die na de middelbare school wordt ingeloot voor geneeskunde in Maastricht automatisch basisarts wordt. Een devaluatie voor de opleiding en het vak? Anders gevraagd: zijn het Maastrichtse onderwijs en de afgeleverde artsen wel goed genoeg? "Er waren studenten waarvan ik dacht dat ze absoluut ongeschikt waren om arts te worden en die toch hun bul kregen," zegt Gerard Essed, coördinator van de ziekenhuisstages van het medisch onderwijs.

Na vier theoretische jaren, afgesloten met de titel doctorandus, resten de geneeskundestudent nog twee stagejaren - de co-schappen - voordat het einddoel is bereikt: de status van basisarts. Voor de meeste studenten begint de studie met de co-schappen pas echt. De onderwijsgroepen verdwijnen, Randwyck wordt verruild voor het ziekenhuis of de huisartsenpraktijk en de trainingen van het Skillslab moeten toegepast worden op echte patiënten. De jonge co moet zich in het gejaagde ziekenhuis een weg zoeken tussen specialisten en assistenten, die niet altijd te vinden zijn voor een gemoeidelijk praatje. Onzekerheid over het eigen functioneren spookt elke co-assistent door het hoofd en gemaakte fouten worden hem of haar ten overstaan van patiënt of collega-studenten ondubbelzinnig onder de neus gewreven. Opbouwende kritiek lijkt een zeldzaamheid, al verschilt dat per stage-adres. Tijdens de co-schappen wordt de student meestal ook voor het eerst geconfronteerd met stervenden, die nu eenmaal net zo inherent aan het vak zijn als genezen patiënten. De co zal ook moeten wennen aan de werktijden. Dagen van twaalf uur zijn op de meeste plaatsen geen uitzondering.

En na een avonddienst die uitloopt tot twee uur 's nachts wordt de co 's ochtends om acht uur gewoon op appèl verwacht. Voor een buitenstaander lijkt assisteren op de operatiekamer reuzeinteressant, maar wanneer er voor de vierde keer zes uur lang achter de rug van de chirurg om met alle macht een tang geklemd moet worden is voor de meeste co's de lol er wel vanaf.

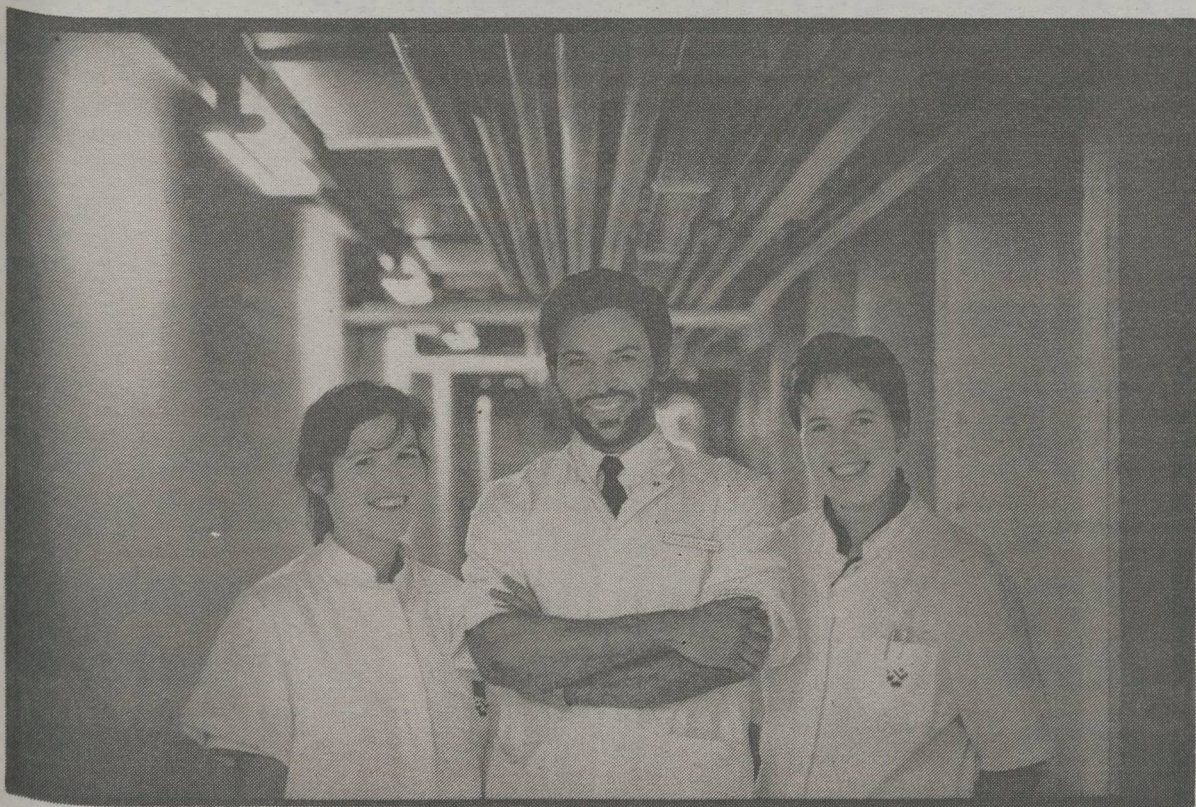
Na afloop van elke stage wordt de co beoordeeld en wordt er een mondeling of schriftelijk examen afgelegd. Voor de meesten betekent dat voor het eerst echt blokken. In het eerste jaar van de co-schappen doorlopen de studenten drie stages van elk twaalf weken; chirurgie en interne geneeskunde in een ziekenhuis en huisartsengeneeskunde op een particulier adres. Het laatste jaar bestaat uit zes kortere ziekenhuisstages en een stage psychiatrie. Gedurende de twee jaar wordt nog dertien weken keuzeonderwijs gevolgd.

Huisarts

Elk jaar lopen ongeveer 135 co-assistenten de huisartsenstage bij zo'n honderd

huisartsen in Limburg, Noord-Brabant en Belgisch-Limburg. De co werkt zelfstandig, doet een consult, lichamelijk onderzoek, stelt een diagnose en schrijft therapie voor. Achteraf worden de bevindingen met de huisarts besproken die de patiënt zelf óók heeft gezien. De totale verantwoordelijkheid voor de behandeling ligt bij de huisarts. Grote fouten kunnen er niet worden gemaakt.

De duur van de stage, twaalf weken, is uniek binnen de Nederlandse universitaire wereld. Dat is zowel een gevolg van de Maastrichtse basisfilosofie, die zich vooral richt op de eerstelijns gezondheidszorg, als van het probleemgestuurd onderwijsstelsel: de huisartsenpraktijk is immers dé plaats waar zich een breed pakket van medische problemen aandient. Langzaam maar zeker verliest Maastricht echter zijn unieke positie. Zo bedroeg de huisartsenstage aan andere universiteiten tien jaar geleden nog hooguit vier weken, als het onderdeel al niet vrijwillig was. Tegenwoordig kent elke medische opleiding een verplichte huisartsenstage van tenminste vier weken. Ook inhoudelijk hebben andere universiteiten aspecten van de Maastrichtse opzet overgenomen.

Essed: "Een slechte piloot schakelt zichzelf vroeg of laat letterlijk uit, maar een arts kan jarenlang blijven aanmodderen" (foto Franco Gori)

Het is overigens een vaak gehoord misverstand om te denken dat studenten direct na hun afstuderen huisarts zijn. Daarvoor moet eerst nog een twee jaar durende vervolopleiding doorlopen worden. Toelating tot die huisartsenopleiding lijkt meer een kwestie van geluk dan wijsheid. Na een (landelijke) loting volgt een sollicitatieronde, waarin een commissie beoordeelt of de ingelote arts geschikt is om huisarts te worden. Tijdens die sollicitatieronde valt, ongeacht het aantal geschikte kandidaten, twintig procent af. Bij andere specialisaties worden studenten sowieso pas na een strenge sollicitatieprocedure toegelaten. Studenten die daarbij uit de boot vallen en waarschijnlijk weinig gemotiveerd zijn voor het huisartsenvak grijpen die opleiding toch vaak als strohalm aan. De kans is daardoor reëel aanwezig dat een bekwaame en gemotiveerde arts lang op een opleidingsplaats tot huisarts moet wachten. De gemiddelde wachttijd bedraagt momenteel tweeëneenhalf tot vier jaar. Het is de bedoeling dat de loting ooit vervangen wordt door een ingangstoets, waardoor alleen geschikte kandidaten geselecteerd worden.

Zolang die ingangstoets er niet is blijft het onduidelijk of Maastrichtse studenten door hun op de eerstelijns gerichte opleiding en hun langere praktijkstage beter zijn voorbereid op de huisartsenopleiding. Het is ook niet bekend of 'Maastrichtse artsen' frequenter voor de vervolopleiding kiezen. We kunnen wel aannemen dat Maastrichtse studenten door de langere stage beter kunnen beoordelen wat hen in de vervolopleiding tot huisarts te wachten staat.

Bezuinigingen

Huisartsen die een co-assistent in opleiding nemen doen dat niet voor niks. Zij gaan een contract aan met de faculteit en afhankelijk van de duur van het contract en het aantal co-assistenten per jaar betaalt de universiteit 3300 tot 4700 gulden per student. De maximale vergoeding, een contract van drie jaar voor jaarlijks drie co-assistenten, bedraagt vijftienduizend gulden bruto per jaar. Die vergoedingen zijn dan ook veruit de grootste begrotingspost van de planningsgroep die de huisartsenstage verzorgt. Door bezuinigingen aan de medische faculteit moet het budget echter worden teruggebracht van 440.000 naar 270.000 gulden per jaar. Zeker omdat de beschikbare middelen toch al enkele jaren fors werden overschreden, krijgen deze financiële maatregelen ingrijpende gevolgen. De planningsgroep wil de vergoedingen voor huisartsen met minstens dertig tot veertig procent korten. Vijf huisartsen zetten zich tegen de plannen: één van hen zou, uitgaande van jarenlange inkomsten, de praktijk hebben aangepast om de co-assistent een eigen ruimte te geven. De betrokken huisartsen (minder dan vijf procent van het totale bestand) hebben inmiddels de Landelijke Huisartsen Vereniging gevraagd namens alle huisartsen met de universiteit te onderhandelen over de voorwaarden van de bezuinigen. Dát er bezuinigd gaat worden staat vast. Jos op 't Root, coördinator van de huisartsenstage, verwacht niet dat dit zal leiden tot een drastische afname van het aantal stageplaatsen. Volgens hem zijn financiën nooit dé drijfveer geweest om studenten in opleiding te nemen.

Evaluatie

De coördinator van het klinische onderwijs -de ziekenhuisstages- Gerard Essed, toont enige zorg over de kwaliteit van de aangeboden stageplaatsen. Samen met Ineke Wolfhagen van O&O evalueert hij elk jaar de kwaliteit van de klinische stages. Dit wordt onder andere ingegeven door de komende vaststelling van alle medische faculteiten in 1991. Het

ministerie van Onderwijs en Wetenschappen wil daarmee de kwaliteit van het onderwijs meten en vergelijken. De eigen evaluatie door studenten moet de faculteit een indruk geven wáár het onderwijs goed of slecht is. Slechts een paar stages werden overigens onvoldoende beoordeeld. Met de evaluatiecijfers in de hand zijn, volgens Essed, onderwijsverzoorgers met slechte beoordelingen gemakkelijk te overtuigen van de noodzaak het onderwijs te verbeteren. Stages die bij herhaling een slechte beoordeling krijgen en waar men niet tot verbetering bereid is zullen van het rooster geschrapt worden.

Momenteel zijn er behalve in Maastricht stageplaatsen in de ziekenhuizen van Heerlen, Sittard, Roermond en Brunsum. Angst om een tekort aan stageadressen over te houden als er geschrapt wordt bestaat er niet. Integendeel, ziekenhuizen -Eindhoven en Venlo- lijken in de rij te staan om Maastrichtse co-assistenten binnen te halen. De reden daarvan moet in het verleden gezocht worden. Van overheidswege werd altijd gesteld dat vijftig procent van de ziekenhuisstages in het academisch ziekenhuis van de medische faculteit moest plaatsvinden. De andere vijftig procent van het onderwijs werd verzorgd door ziekenhuizen in de regio, zogenaamde affiliaties. Het geld daarvoor ging rechtstreeks van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen naar de affiliatie. Langzaam maar zeker belandde echter steeds groter gedeelte van de co-assistenten -en dus het geld- in de regionale ziekenhuizen. Enkele jaren geleden besloot het ministerie dat elke faculteit een vaststaand bedrag kreeg om de helft van het onderwijs in andere ziekenhuizen te betalen. Het gevolg was dat de meeste faculteiten zo snel mogelijk de co-assistenten terughaalden naar het academisch ziekenhuis, waardoor regionale ziekenhuizen met ruime ervaring op onderwijsgebied ineens verstoken bleven van co-assistenten. Daarbij hoorden ook de ziekenhuizen in Eindhoven en Venlo, voorheen samenwerkend met respectievelijk Utrecht en Nijmegen. De onderhandelingen met de twee ziekenhuizen zijn inmiddels in een ver gevorderd stadium en waarschijnlijk zullen nog dit jaar stageplaatsen naar Eindhoven en Venlo verhuizen.

Helemaal nieuw is een stageplaats in het ziekenhuis van Venlo overigens niet. Al twee jaar is er een stageplaats oogheelkunde, maar juist die wordt door de studenten zeer matig beoordeeld. Volgens Essed is hierover bij de onderhandelingen zeker gesproken, maar krijgt Venlo voorlopig het voordeel van de twijfel. "Je mag er niet van uitgaan dat elke stage slecht zal zijn. Maar je mag ook niet blind zijn; ze hebben één stage en die is matig." Het is de vraag of studenten op een plaats in Venlo of Eindhoven staan te wachten. De reistijden zijn in beide gevallen zeker één uur.

De inkomsten die specialisten ontvangen voor het begeleiden van co-assistenten liggen ver beneden hun normale uurloon. Net als bij de huisartsen lijken de financiën voor specialisten niet van doorslaggevende betekenis. Een verschil is wel dat co-assistenten in de kliniek zo nu en dan nuttig werk doen. Zo kan een co gemakkelijk een aantal uren een operatietang vasthouden, wat toch iemand moet doen. En een gehechte wond hoeft niet nog eens gehecht te worden. Daarnaast zijn er ook specialisten die graag opleiden of het prettig vinden om een jonge medicus als vinger aan de pols te hebben. Er zijn dan ook ziekenhuizen die aangeboden hebben co-assistenten gratis op te leiden.

Gerard Essed vindt dat niet meer dan een leuke geste, waarop, wat hem betreft, niet ingegaan zal worden:

"Door de honorering hou je grip op de stage en het onderwijs. Een specialist die

(vervolg op pagina 8)

Door Bart Brouwers

Beste

De Technische Universiteit Eindhoven (TUE) wil binnen tien jaar tot de vijf beste technische universiteiten van West-Europa horen. In Eindhoven heeft men op weg naar het jaar 2000 een 'Missiedocument' opgesteld, met twaalf doelstellingen waarvan bovenstaande er een is. Rector Tinus Tels en zijn College van Bestuur zijn enthousiast, de Universiteitsraad wat minder. Teveel open deuren en te weinig echt profiel, zo luidt de kritiek. En ook buiten Eindhoven is men niet echt onder de indruk. Het streven om in 2000 bij de beste vijf te horen heeft in Delft (dat daar al bij hoort!) en Twente in elk geval niet tot paniek geleid. Rector Smit (Twente): "Ik sla de wetenschappers van de TUE te hoog aan om te veronderstellen dat zij zich zouden kunnen vinden in een dergelijk simplistisch statement. Het is mijn oprechte overtuiging dat de TUE zich meer realistische doelen zou moeten stellen, die vertaald kunnen worden in concreet beleid." En de Delftse rector Schenk is al even sceptisch: "Ik zou zeggen: succes ermee. Maar er zijn medestrevers op uw weg." Volgens Schenk kan een universiteit nooit als geheel tot de beste zoveel behoren, hooguit op een paar deelgebieden. "En dan nog zou ik er persoonlijk geen zaak van maken of ik nu nemmer vijf of zes of tien ben. Want wie bepaalt dat, en op welke manier? Je moet het hebben van goed werk. Dat valt dan vanzelf op in de wereld. Een Centre of Excellence word je, dat kun je niet oprichten. Als Eindhoven dat denkt te worden door het vaak en hard te roepen, dan zie ik het somber in. Niemand krijgt wereldnaam door hard te roepen 'ik ben de beste'". (Cursor)

Hartaanval

"Als je toch van plan bent een hartaanval te krijgen, doe het dan in Maastricht". Op die manier heeft de voorzitter van het College van Bestuur Loek Vredevoogd weer eens geprobeerd het hart- en vaatziektenonderzoek van de RL aan te prijzen. Maar hij moest zijn RL dan ook afzetten tegen de grootste van het land; de Universiteit van Amsterdam met 26.000 studenten. Veel verder dan het (hoognodige) weerleggen van een aantal vooroordelen over Maastricht komt hij echter ook niet. Verhoudingsgewijs grote instroom van buiten de regio, contacten met Luik, Aken en Leuven, succesvol onderwijssysteem, snelst groeiende universiteit. Tegen meertalig onderwijs heeft Vredevoogd trouwens ook niets. "Maar dat kan net zo goed Frans of Duits zijn als Engels". (Carrière)

Bijbaantje

Werkstudenten, die zitten toch auto's te tellen voor de gemeente, of bier te tappen in een café Nee, niet allemaal dus. De Leidse studenten Arne Steenkamp en Arno de Bruin hebben een antiquariaat annex veilinghuis opgezet. En inmiddels is het het meest prestigieuze van Leiden. De studenten Nederlands begonnen een aantal jaar geleden met de verkoop van boekjes aan vrienden, later gingen ze ermee op de markt staan (verkoop per kilo) en tenslotte belandden ze in een heus winkelpand. "Vrienden vragen nog wel eens: wat ga je nu doen als je afgestudeerd bent? Die hebben het dus niet begrepen." (Mare)

Macht

De relatie tussen een docent en een leerling (student of scholier) leent zich voor machtsgebonden verliefdheden. Meisjes dwepen met hun leraar, jongens met hun juf. De verklaring is eenvoudig: de leerling ziet tegen de alwetende leerkracht op en het lijkt of er een verleidelijke en bovendien kortere weg is naar het begeerde doel (het halen van een tentamen, het vergaren van kennis, het overgaan). Door zich te vereenzelvigen met de leerkracht, daar één mee te worden, staat de leerling als het ware al op hetzelfde niveau. Hij of zij hoeft zich niet meer via moeizaam geploeter meester te maken van de stof. Het zich meester maken van de meester zelf lijkt gemakkelijker. Reëel is het allemaal niet, maar het is een vorm van magisch denken die niet alleen bij kinderen voorkomt. (Psychologie)

Bier

Zie het voor je: Brand of Gulpener als hoofdsponsor van de RL. Dat zou mooi passen in het imago van onze streek, het zou nog meer studenten trekken en we zouden internationaal voortgestuwd worden in de vaart der universiteiten. Onzin natuurlijk, maar in Twente is Grolsch wel aangetrokken als hoofdsponsor van de Technische Universiteit. De brouwer uit Groenlo steekt maar liefst honderdduizend gulden in het welzijn van de UT. In ruil daarvoor mag de naam van het biermerk prijken op enkele aan-

plakborden op het campusterrein. Ook zullen er geen ander biermerken meer verkocht mogen worden op het universiteitssterrein. Wellicht probeert Grolsch op deze manier via de universiteiten langzaam heel Nederland te veroveren. Studenten zijn tenslotte een aantrekkelijke doelgroep. Brand let op uw zaak. (UT Nieuws)

Regtien

Ton Regtien, held van de studentenbeweging uit de jaren zestig, is niet meer. Hij stierf op eerste Kerstdag, 51 jaar oud. Regtien was in 1963 een van de oprichters van de Studentenvakbond SVB, die de beweging voor democratisering van de universiteiten op gang heeft gebracht. Roemrucht hoogtepunt was de bezetting van het Maagdenhuis in 1969, waar hij als leider van de bezetters optrad. Regtien, ooit begonnen als bestrijder van corpora en ontgroeningsrituelen, schreef in 1963 in het Democratisch Manifest (het beginselprogramma van de SVB): "De student moet sociale voorzieningen krijgen, gelijkwaardig aan die van de werknemer. Zijn positie als geprivilegieerde outcast heeft daarbij een aantal problemen met zich meegebracht, die op korte termijn moeten worden opgelost." Regtien is te vroeg gestorven om de verwezenlijking van zijn ideaal te mogen beleven. (Folia)

Kouwetenendokter

Op 17 november 1988 keek ik met de Roemeense dichter Marin Sorescu over de rand van een sarcofaag. Plaats van handeling: het Thermenmuseum in Heerlen, waar de deelnemers aan het internationale poëziefestival 'Grenzen aan de taal' zich verzameld hadden voor een ontvangst. Wij keken in de sarcofaag en wij keken in ons glas. Sorescu, een van Roemenië's belangrijkste en populairste dichters, een meester in het schrijven tussen de regels, waar voor wie slimmer was dan de censuur, zeer veel te lezen was, Marin Sorescu dus keek behalve in zijn glas en die stenen lijkst, die er met zijn reliëfs langs de binnenkant als een woonhuis uitzag, ook in zijn hoofd. De volgende dag schreef hij in een van de boeken die ik van hem bezit vier regels voor mij op. Ik citeer ze in de Duitse vertaling van Oskar Pastior, die er bij was.

Römischer Sarkophag

Sie glaubten an das Leben danach.
Veranstalteten im Sarkophag Traumzeiten für ihren Reichtum, den Schmuck.
An Diebe glaubten sie nicht.

Ik las dit kleine gedicht zo letterlijk als het er stond. Er was tussen de regels nauwelijks ruimte voor iets anders. Het gedicht was zo 'leeg' als een zerk, waaruit zelfs het gebeente is weggenomen. Het handelde over de Romeinen, niet over Roemenië, al realiseerde ik mij dat de Romeinse veroveraars in het gebied dat nu globaal Roemenië en Moldavië heet een dominerende rol hebben gespeeld. Sorescu's regels leken zich te beperken tot het signaleren van Romeinse kortzichtigheid, de domheid van wie machtig is en rijk, maar wie het ontbreekt aan realistische verbeeldingskracht. In dieven geloofden ze niet, terwijl die toch de aard van hun 'hiernamaals' bepaalden. Dat was wat er stond. Meer niet.

De macabere Ceausescu, de Vader van Alle Doden, zoals de uit Roemenië afkomstige schrijfster Herta Müller hem noemt, is dood. De televisie verleende ons een blik in zijn lege paleis, zijn sarcofaag. De krant, schrijvend over de megalomanie van de dictator, herinnerde aan diens identificatie met de 'geest van Julius Caesar, Alexander de Grote, Pericles, Cromwell, Napoleon en Abraham Lincoln'. En plotseling vulde Sorescu's gedicht zich met een betekenis die ik in Heerlen niet had gezien. Tussen de regels in 'Römischer Sarkophag' lag de dode Ceausescu - de man die een heel museum liet volhangen met schilderijen en beeldhouwwerken van hemzelf en zijn sinistere Elena. In 'dieven' geloofde hij niet 'Dood! Dood! Dood!' riep de menigte hem in het gezicht. En even later: 'Ceausescu is er niet meer!'

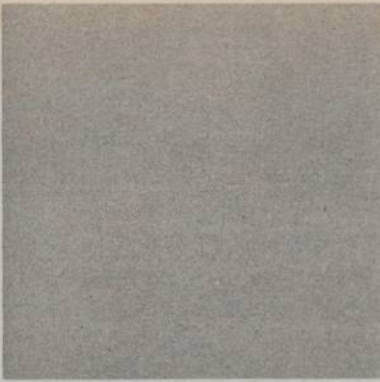
De getergden hadden de langste adem. Zij geloofden in een leven na zijn dood.

Wiel Kusters

Cosa di Franco

Vierkleurendruk en glanzend papier helpen universiteiten verantwoording aan de maatschappij af te leggen

GLOSSY UNIVERSITEITSBLADEN TUSSEN DE TIJD EN PANORAMA

“Veertien wordt hij vandaag. Hij hoort al bijna bij de grote mensen. Zijn moeder noemt hem niet voor niets ‘mijn flinke vent’. (...)Hij, Cees de Jager, veertien jaar oud, hoogleraar sterrenkunde in de dop. Maar dat blijkt pas later”.

Het proefnummer van het prachtblad dat Fred Allers, hoofd voorlichting van de Utrechtse universiteit, afgelopen zomer heeft mogen uitbrengen, schuwt de populaire toon niet. “Dat is juist de bedoeling”, zegt Allers, “andere bladen brengen een interviewje met een hoogleraar, wij pakken dat anders aan, beschrijven zijn jeugd alsof we er bij waren. Dit blad moet iets worden tussen De Tijd en Panorama in.”

Of zijn lijn stand houdt staat nog te bezien; zeker is dat ‘Kennis’, want zo heet het blad, met dit nulnummer nogal opviel tussen alle andere magazines die de universiteiten tegenwoordig op de markt brengen.

Wat zijn dat eigenlijk voor bladen, en vooral: zit de wereld erop te wachten? Misschien die niet, maar de afgestudeerden wel, zeggen de voorlichters.

Voor Fred Allers is de vraag of de wereld op een mooi blad van zijn universiteit zit te wachten al een gepasseerd station. Als je het goed in elkaar steekt, met leesbare verhalen in een aantrekkelijk jasje, dan is daar wel een markt voor, meent hij. Er gebeuren genoeg interessante dingen bij zo'n instelling. Bovendien, “ons nulnummer is goed ontvangen”. Dat nummer, in 20.000-voud gedistribueerd over afgestudeerden van de universiteit en de “externe relaties”, is meteen wel het opvallendste geworden van alle tot dusver verschenen ‘glossy magazines’ van Nederlandse universiteiten. De kleur zit niet alleen op de kaft maar ook in het binnenwerk; de opmaak mag gerust speels genoemd worden -een gewone witte bladzijde met zwarte letters is nauwelijks te vinden- en er staan veel, zeer veel (mooie) foto's in.

Een paar onderwerpen: het genoemde portret van de sterrenkundige, een verhaal over mineralen in zand, en een artikel over de toenemende specialisatie onder dierenartsen, geïllustreerd aan de hand van een paardendokter. Ook hier weer een kwistig gebruik van plaatjes: de vijf pagina's zijn voorzien van twaalf foto's van uiteenlopend formaat. Daarnaast voorafgaand een kolossale plaat over twee bladzijden, waarop een verschrikte schimmel stevig bij de neus wordt gepakt door de moderne dokter Vlimmen. In de foto staat de lead afgedrukt onder de vette kop, inderdaad: “Dokter Vlimmen op nieuwe paden”.

Een citaat, midden in het artikel: “De dorpsdierendokter, de generalist, de alleskunner, hij sterft uit. Dokter Vlimmen betreedt nieuwe paden. De kwaliteit van de dierenzorg verbetert. De nieuwe dierenarts specialiseert zich op één terrein.” En zo gaat het verder, met bijna ijzere consequentie het hele nummer door volgehouden.

Het is een stijl die je ligt of niet, maar hijgerig is hij wel. Is ‘Kennis’ niet wat al te populair uitgevallen? Allers: “Nee, we hanteren bewust een populaire toonzetting. Het is voor een breed publiek bedoeld, en dan moet het aansprekelijk zijn. Kijk, een jurist leren we niets over zijn eigen vakgebied, die illusie moet je niet hebben, maar het gaat juist om het grensoverschrijdende: een geoloog moet een verhaal over de letterenfaculteit kunnen bevatten en het nog leuk vinden ook.”

Als andere bladen het zwaar wetenschappelijk aanpakken vind ik dat dom.” Dat Allers de Utrechtse universitaire voorlichtingsdienst verlaat na zijn korte

vrijage met het FNV-Magazine (“Ik was al ontslagen voor ik was aangenomen”) betekent volgens hem niet dat het onorthodoxe concept van Kennis met hem vertrekt. Hij is op dit moment druk doende zijn professionele testament te schrijven, waarin de suggesties voor het post-Allers tijdperk, inclusief een echt nummer 1 van Kennis, zijn neergelegd. Als het een beetje meezit komt het er wel van, gelooft hij.

Journalistiek

De markt wordt dan verblijd met niet alleen het glossieste, maar tevens het

duurste universitaire magazine. Voor vier nummers per jaar zou een ruime drie ton worden uitgetrokken, geen kattepis in vergelijking met de collega's, zoals het Nijmeegse Kuzien. Dat heeft nog geen honderdduizend gulden te vertimmeren. Toch kan het niet uitsluitend de budgettaire krapte zijn die verantwoordelijk is voor koppen boven artikelen als “Laser maakt supergroeit van moeraszuring hoorbaar”, dan wel “Tunneltechniek vermindert stank bij compostering”.

Duidelijk is dat er nogal wat verschil zit in de manier waarop de bladen gemaakt worden. Waar Allers nog met voorlichters opereert (het blad komt volledig

voor verantwoording van de dienst voorlichting) maar niettemin een journalistieke werkwijze voorstaat, bedienen andere bladen zich uitsluitend van professionele (freelance) journalisten of juist van het aanwezige schrijftalent binnen de instelling. Kuzien moet het vooral van die laatste categorie hebben, en dat is te merken in de knarsende taal en hier en daar geforceerde lolligheid: “... want al snel lieten de media de zaak voor wat die was, namelijk een orkaan in een vingerhoed karnemelk. Wie de hasjhond wil slaan kan altijd wel een stickie vinden.” Het zijn nog niet eens zozeer de onderwerpen die verschillen met die in een blad als Kennis of andere uitgaven, het is evenmin het grauwe papier waarop het blad gedrukt wordt, het is de amateuristische clubblattoon die de lust tot lezen snel doet afnemen.

Alumni

Toch is het juist die functie die aan de basis lag van bijna alle bladen: de behoefte aan een periodiek om de alumni, de eigen afgestudeerden, aan elkaar en aan de universiteit te binden. Elf van de dertien universiteiten beschikken over zo'n blad, dat men soms gratis, soms tegen een abonnementsprijs in de bus kan krijgen. In een aantal gevallen is het met recht van en voor de club, want daar gaat het om uitgaven van een vereniging van afgestudeerden. In Twente is dat bijvoorbeeld uitdrukkelijk aan de orde: UT-Mediar is daar niet slechts de naam van het blad, maar juist van de vereniging waaraan het blad zijn naam ontleent. Naast artikeltjes over het onderzoek aan deze technische universiteit, verlucht met een enkel symposiumverslag, is een flink deel van het blad ingeruimd voor clubnieuws: in een apart katern, uitgevoerd in lichtgroen in plaats van het witte glanspapier, staan de cursussen, de publikaties, de evenementen. De echt redactionele pagina's worden ook hier volgeschreven door een mengmoesje van (wetenschaps-)voorlichters, schrijvende leden van de universi-

taire gemeenschap (“Die krijgen een boekenbon”, meldt de hoofdredacteur annex voorlichter) en freelance journalisten. Die laatsten krijgen wel een fatsoenlijke betaling, gebaseerd op het voorbeeldtarief van de journalistenvakbond NVJ.

Old boys

Hoewel volgens sommigen UT-Mediar de kroon spant als het om lulligheid qua uitvoering en inhoud gaat, zijn de andere bladen ook niet allemaal om over naar huis te schrijven. Dat zou nog niet zo'n ramp zijn als het er alleen maar om ging een beetje contact te onderhouden met de afgestudeerden, maar de doelstelling is veelal ruimer. Men verwacht op een of andere wijze als instelling profijt te trekken van de uitgave van een eigen blad. Indirect, via de alumni, bij wie men hoopt dat er een ‘old boys’-gevoel zal ontstaan, een warme plek in het hart als er aan de alma mater gedacht wordt. Dat kan dan weer klanten opleveren voor de post-academische opleidingen, of, als de afgestudeerde inmiddels een invloedrijke post bekleedt, nieuwe alumni wellicht makkelijker aan een baan helpen, of op zijn minst aan een stageplaats. Ook voor toekomstig contractonderzoek en dito onderwijs is het prettig als de smaakmakers bij bedrijfsleven en overheid eerst aan hun eigen oude universiteit denken. Daarnaast krijgen ook afgestudeerden wel weer eens kinderen die misschien ooit de voetsporen van pa of ma kunnen gaan drukken.

PR dus, het onderhouden van de publieke relaties, in eerste instantie via de eigen offspring, maar ook wel rechtstreeks: sommige bladen belanden bij bestuurlijke instanties, welzijnsinstellingen, het bedrijfsleven, en, uiteraard, de media. Verbazend is het niet dat uitgerekend in het afgelopen decennium het geboortjaar van de meeste bladen lag: de instellingen moeten in toenemende mate knokken om studenten en onderzoeksgeld naar zich toe te halen; vanzelf gaat dat allang niet meer. Nijmegen (Kuzien), Groningen (Broerstraat 5), Leiden (Leidraad), Twente (UTMediar), Delft (Integraal en een engelstalig zusje voor de buitenlandse relaties, Outlook), Tilburg (Kubus), Rotterdam (Desiderius), allemaal zijn ze van tamelijk recente datum. Een uitzondering vormt Wageningen, dat met het Landbouwkundig Tijdschrift al sinds 1918 aan de weg timmert en daarmee een flink deel van de afgestudeerden bereikt. Wageningen is door zijn unieke specialisme echter een buitenbeentje in ons universitaire bestel, en dat geldt ook voor het blad.

Onbereikbaar

De trend is dus niet gezet door Wageningen, maar door een andere instelling. Lang voor alle anderen er maar over dachten de buitenwereld van informatie over het universitaire bedrijf te gaan voorzien, kwam de Vrije Universiteit in 1971 (zojuist is de negentiende jaargang van start gegaan) met het VU-Magazine. Oorspronkelijk bedoeld om de ‘achterban’, verzameld in de Vereniging voor christelijk wetenschappelijk onderwijs, duidelijk te maken wat er met de donaties gebeurde, is het blad uitgegroeid tot een maandelijks magazine voor “wetenschap, cultuur en samenleving” dat zich allang niet meer beperkt tot wat er aan de VU plaats vindt. Hoewel nog steeds uitgegeven door de Vereniging heeft het blad een onafhankelijke redactie, gevormd door professionele journalisten, die maandelijks een uitermate leesbaar blad afleveren dat in tegenstelling tot de andere tevens in de kiosk belandt. Voor vele van de jongere vakbroeders blijkt het VU-magazine een mooi maar vermoedelijk onbereikbaar voorbeeld.

Toch zijn niet alle nieuwe pogingen even slecht. Soms ziet een blad er werkelijk

niet uit maar biedt de inhoud toch wel verrassingen. 'Leidraad' uit Leiden bijvoorbeeld (namen verzinnen is ook een vak) kan terugvallen op journalisten die elders, onder andere bij NRC Handelsblad, hun sporen verdiend hebben, en dat is te merken. Maar ook hier ontbreken de kromme artikelen van goedwillende amateurs niet.

Bij Broerstraat 5 (Groningen) hetzelfde beeld, ofschoon de lay-out wat moderner is dan het uitgesproken truttige Leidse blad. Als we alleen op het uiterlijk afgaan zijn er twee kwartaalbladen van recente datum die opvallen: Desiderius (Rotterdam) en Kubus uit Tilburg. Kubus geeft zo te zien een fotograaf minstens een week de tijd om een scènefoto voor de omslag in elkaar te zetten. Het resultaat mag waarschijnlijk postmodern genoemd worden, opvallen doet het wel. Problematischer is hier de inhoud, die vooral geleverd wordt door universiteitsmedewerkers. En al lijkt het schrijftalant in Tilburg ruimer voorhanden dan elders, de zucht om dat breeduit te etaleren is evenredig groot. Te lange en hier en daartoe ingewikkelde artikelen dus. Maar dat gaat veranderen, want ook voorlichter en "ambtshalve" eindredacteur Maurice Ackermans heeft zo zijn bedenkingen bij de huidige vorm. Het moet allemaal flitsender, kernachtiger, vindt hij.

Onafhankelijk

Maar bij Kubus lijkt er nog meer aan de hand. Volgens Ackermans is het toevallig, maar precies in hetzelfde jaar dat zijn afdeling voorlichting bijna anderhalve ton kreeg om een prachtblad te maken, raakte het gewone universitaire weekblad, Univers, diep in de financiële moeilijkheden. Het resultaat was dat Univers nog maar onregelmatig en dan nog slechts met acht miezerige pagina's kon uitkomen, terwijl het glimmende broertje goede sier maakte. Maar hoewel Ackermans volhoudt dat hier twee toevallige ontwikkelingen elkaar gekruist hebben, vindt ook hij dat het universitaire bestuur met Univers een scheve schaats heeft gereden: naast een "bedrijfsblad" als Kubus dient een volwaardig actueel universitair weekblad te fungeren, dat zo nodig "het college verrot kan schelden en dat ook hoort te doen". Het is trouwens ook uit PR-overwegingen helemaal niet verstandig om een dergelijk blad zo dwars te zitten, meent Ackermans: elke week vallen overal (bij de overheid, zusterinstellingen, instituten) de universitaire nieuws- en opiniebladen op het bureau, en Tilburg is er steeds maar niet bij. Dan ga je dus af met je kritische wetenschappelijk pretenties,

want daarin past juist een redactioneel onafhankelijk universiteitsblad.

Over zijn eigen positie neemt Ackermans geen blad voor de mond. "Het college van bestuur tekent nadrukkelijk voor de inhoud", vertelt hij; "ik kom zojuist uit een collegevergadering waarin we het over het nieuwe nummer gehad hebben."

Het Tilburgse college weet dus van te voren wat er in Kubus te lezen zal zijn, en hoeft zich ook anderszins niet veel zorgen te maken: een uitgesproken kritische toon zal het niet tegenkomen. "Niet dat het allemaal wierook en walm en wat-is-het-hier-geweldig moet zijn, maar het blijft toch PR", meldt Ackermans.

"Op die basis was ik nooit aan de slag gegaan", schampert Hans Wansink, (tijdelijk) eindredacteur van het chique Rotterdamse Desiderius. Wansink is journalist (ex-NRC Handelsblad, binnenkort Intermediair) en heeft dus een naam te verliezen. Journalisten die zich te zeer afgeven met PR en voorlichting compromitteren zich te veel, is de communis opinio in het vak. "Ik wil geen propagandablade, ook geen lullig verenigingsblad, maar iets met journalistieke allure. Als er gesodemieter is op deze universiteit kan dat dus niet uit het blad blijven. Je moet je lezers serieus nemen, die gooien een PR-blad in de prullbak. Daarom werken we met beroepsjournalisten, en hebben we een gewone redactie met een keurige redactieraad. Het college van bestuur is alleen maar de uitgever van Desiderius."

Een echt journalistiek blad, rijdt dat weer niet in de wielen van het universiteitsblad Quod Novum? Daarvan is volgens Wansink geen sprake: een kwartaalblad concurreert niet met een weekblad. Het echte nieuws doet hij toch niet, en als er in de sfeer van de achtergrondverhalen eens wat overlap is, nou ja. En de doelgroep is toch beduidend anders: de afgestudeerden hebben niets aan de wekelijkse facultaire nieuwtjes, die moeten echt een eigen blad.

Verantwoording

Hoe zit het eigenlijk met de drie universiteiten die niet met magazines op de markt komen? Hebben die geen behoefte aan een warme band met de alumni, hoeven die geen verantwoording af te leggen over "wat er met de belastingcenten gebeurt", zoals de hoofdredacteur van het gedegen technische Delftse "Integraal" zijn blad verdedigt? In Eindhoven wekt de vraag kennelijk verwarring. De kersverse voorlichter maakt duidelijk dat er tot op heden nooit

een voorlichtingsbeleid is geweest, dat dat er nu dankzij hem gaat komen, en dat daar "misschien wel een blad in zou passen". Niet dat er helemaal niets is, maar dat mag nauwelijks een naam hebben. Er is een krantje voor de afgestudeerden, "met één steunkleur."

Ook bladloos is de Universiteit van Amsterdam, en dat zal nog wel even zo blijven. Niet dat het bewust beleid is om er juist geen 'glossy' op na te houden, maar het heeft gewoon nooit prioriteit gehad, meldt voorlichtster Maria van der Donk. "En verantwoordig afleggen doen we wel op een andere manier, met de gewone persberichten over onderzoek bijvoorbeeld. Maar wellicht komt er nog eens wat."

Ook Ton Brouns, voorlichter bij de Maastrichtse universiteit, zit niet te springen om in full colour zijn instelling uit te venten. Ten eerste heeft de Rijksuniversiteit Limburg nog nauwelijks afgestudeerden en dus ook geen alumni-traditie ("zie trouwens maar eens aan de adressen te komen, dat is een heidens karwei") en verder gelooft hij gewoon niet in de magazineformule. Een modeverschijnsel, luidt het harde oordeel, "en een denkfout, want ze kunnen toch niet concurreren met de echte magazines. Terwijl het maar helemaal de vraag is of de beoogde doelen niet op een andere en wellicht betere manier gehaald kunnen worden."

In Maastricht is het gat voorlopig gevuld met een paar facultaire blaadjes voor de spaarzame eigen afgestudeerden. De kwaliteit van die onregelmatig verschijnende periodiekjes geeft wel enige reden tot zorg, want ook hier blijkt: wetenschap bedrijven, danwel een faculteit besturen, en het ook nog leuk kunnen opschrijven; die combinatie is niet eenieder gegeven.

Hoe voorop de Limburgers ook liepen met een universitair advertentiebeleid, een blad zit er dus voorlopig niet in.

Brouns: "Wij gaan eerst een intern blad maken, een soort nieuwsbrief, waarin aandacht wordt geschonken aan zaken als het ontwikkelingsplan, het profileringsfonds. Als intern de communicatie goed loopt, is het makkelijker om een goede externe communicatie op gang te brengen. En als er dan al zo'n blad komt, dan toch altijd nog heel wat soberder dan al die andere.

Een prachtblad om verantwoording af te leggen, te laten zien over wat je met het geld doet? Het enige wat de mensen dan zien is dat je er een duur blad van maakt."

Wammes Bos

Co-assistenten

(vervolg van pagina 5)

gratis opleidt kun je moeilijk dwingen het onderwijs aan te passen of te verbeteren."

Overbevolking

Uit bovengenoemde evaluatie blijkt dat de studenten gemiddeld veertig uur per week met hun stage bezig zijn en dat het aantal studie-uren, buiten werktijd, varieert van tien tot veertien uur per week. Tussen de verschillende stageplaatsen bestaan grote verschillen. In het algemeen worden de stages in het Academisch Ziekenhuis (AZM) minder goed beoordeeld dan in de andere ziekenhuizen. Doordat de helft van de stages in Maastricht plaats vindt is daar meestal sprake van 'overbevolking'. Zo lopen er op de afdeling interne geneeskunde in het AZM gemiddeld vijftien co-assistenten rond, die tussen de Assistent-Geneskundigen-Niet-In-Opleiding, de Assistent-Geneskundigen-In-Opleiding en de specialisten moeten zoeken naar patiënten. De co krijgt soms maar één patiënt per dag te onderzoeken. Bij gynaecologie is het contrast nog groter. In Maastricht heeft de co-assistent veel vrije tijd en met een beetje geluk ziet hij of zij af en toe een bevalling, terwijl er in Brunssum gemiddeld honderd uren per week 'gedraaid' moeten worden. De co-assistent is daar tijdens de weekendnachten op zichzelf aangewezen, al kan de gynaecoloog bij noodgevallen worden gebeld. Dáár heeft de student geluk als hij géén bevalling zelfstandig hoeft te doen.

Als voordeel van een Maastrichtse stageplaats geldt weer dat het aanvullend onderwijs over het algemeen beter is verzorgd.

Een voor co's minstens zo belangrijk aspect van hun stage vormt de financiële kant. De co ontvangt geen salaris en kan hooguit aanspraak maken op een standaard reiskostenvergoeding. Vanaf één januari bepaalt de afstand van de stageplaats tot Maastricht de hoogte van die vergoeding. Dat is net niet genoeg wanneer er stage gelopen wordt bij de huisarts van Wylre, en er moet zelfs flink bijgelapt worden als er twaalf weken naar Venlo op en neer moet worden gereisd. Een nare bijkomstigheid is verder dat het intensieve programma de student er vaak toe dwingt bijbaantjes te staken.

Kwaliteit

De vraag die elke co-assistent door het hoofd speelt is of hij of zij wel genoeg kennis bezit om in de praktijk te kunnen functioneren. Maar die twijfel leeft niet alleen bij de studenten. Er zijn specialisten die zelf studenten opleiden en de eindprodukten van het Maastrichtse onderwijssysteem desalniettemin alles behalve lof toedichten.

Gerard Essed: "Het probleem is dat dé docent niet bestaat en dé student nog veel minder! We proberen specialisten nu meer ontvankelijk te maken voor ons onderwijssysteem, maar het blijven toch geneskundigen. Want hoe moet iemand die in Groningen studeerde, in Amsterdam promoveerde en zich tenslotte in Leiden specialiseerde nu onderwijs volgens het Maastrichtse systeem verzorgen? Dat dé student niet bestaat geldt speciaal voor het Maastrichtse systeem dat onderlinge verschillen in de hand werkt. Zo bepalen studenten zelf wat wel en wat niet bestudeerd wordt. Daarnaast kent het systeem weinig disciplinegebonden toetsing. De student heeft vóór het vijfde jaar nergens een zwaar moment waarin hij of zij in één vak getoetst wordt, zonder compensatiemogelijkheid als er te weinig kennis voor dat vak is.

Daardoor krijg je ook minder snel weet van je eigen kennis. Zo zijn er studenten met een magnifieke bagage, die toch op bepaalde gebieden onverwachte leemtes in de kennis vertonen. En alleen die leemtes vallen op!"

Elke stage moet positief beoordeeld worden en voor elk mondeling of schriftelijke examens aan het einde van een stageperiode moet de student voldoende scores. Toch rondt bijna elke student de twee stagejaren succesvol af. Wat dat betreft wordt de lijn vanaf het eerste jaar doorgetrokken. Bijna alle studenten die aan hun eerste studiejaar geneeskunde beginnen halen in één, of anders in twee jaar, hun propaedeusediploma. De afvallers haken zelden af door slechte studieresultaten: meestal voldoet de studie niet aan hun verwachtingen. Ook daarna haalt bijna iedereen het doctoraaldiploma in de toegestane studietijd. En volgens bureau onderwijs ligt het rendement van de co-schappen dichtbij de honderd procent. De enkeling die het niet haalt was bezig met meerdere studies of kon de co-schappen niet combineren met het onderhoud of verzorging van een gezin. Maar kennisgebrek of het niet kunnen omgaan met patiënten zijn blijkbaar geen strenge selectiecriteria. Natuurlijk zijn de hoge rendementscijfers een kroon op het werk van de onderwijsmakers en bestuurders van de faculteit, maar het heeft er alle schijn van dat het beslip om arts te kunnen worden in Groningen ligt. Als je als middelbare scholier maar ingeloot wordt in Maastricht en niet al te ver buiten de pas loopt word je zonder al te veel problemen vanzelf arts.

Jos op 't Root schrikt even als hem die constatering wordt voorgelegd vertelt dan lachend dat het geweldige Maastrichtse onderwijssysteem daarvoor verantwoordelijk is. Hij meent dat de motivatie van geneskundestudenten dé bepalende factor voor het hoge rendement is. Alleen gemotiveerde studenten nemen het risico van een loting en beginnen aan een zes jaar durende opleiding met daarna nog een specialisatie. Anderen kiezen voor een vierjarige opleiding. Gerard Essed erkent daarentegen dat de hoge rendementscijfers hem zorgen geven: "Misschien zouden we na de eerste fase moeten onderzoeken of iemand geschikt is om arts te worden, maar dan op een ander gebied dan de kennis. Zoals de situatie nu is vind ik het een waardevermindering voor het vak. Neem een ander beroep met grote verantwoordelijkheden. Om piloot te kunnen worden moet je aan hoge eisen voldoen en als je eenmaal piloot bent krijg je elk jaar een strenge keuring. Maar een slechte piloot schakelt zichzelf vroeg of laat tenminste letterlijk uit, terwijl een arts jarenlang in zijn eentje kan blijven aanmodderen. Het is voor een arts eenvoudiger om slachtoffers te maken dan voor een piloot. Het medisch tuchtcollege heeft daar maar weinig invloed op."

Stelt het hem dan gerust dat er nauwelijks verschil blijkt te zijn tussen afgestudeerden van Maastricht en andere universiteiten, zowel op kennisgebied als het functioneren in de praktijk?

Gerard Essed: "Er waren studenten waarvan ik dacht dat ze absoluut ongeschikt waren om arts te worden en die toch hun bul kregen. Gelukkig stapten zij daarna vrijwillig niet in het vak. Maar een echte geruststelling? Nee, dat niet."

Marc Bonten

Bijzondere leerstoel zwakzinnigenzorg

De stichting "Wetenschappelijk instituut en historisch centrum behoeve van de zorg voor geestelijk gehandicapten" (SWIHC) heeft de universiteit een bijzondere leerstoel in de zwakzinnigenzorg aangeboden.

De bekostiging van de leerstoel wordt mede mogelijk gemaakt door de bestemming, die gekozen is voor het geschenk dat de commissaris van de koningin, dr. J. Kremers, wordt aangeboden bij gelegenheid van zijn twaalfde jubileum in februari. Het Comité Feestgave Gouverneur Kremers wil voor dat doel een bedrag van honderdduizend gulden bijeenbrengen.

Volgens het comité is de bestemming gekozen omdat Limburg een voortrek-

kersrol speelt bij de zorg voor geestelijk gehandicapten. In het verleden hebben veel kloosters zich op die zorg toegelegd.

De leerstoel is de eerste in zijn soort in Nederland. Volgens G. Heiligers, tot voor kort voorzitter van SWIHC, is het de bedoeling de plaats binnen de universiteit te gebruiken voor een integrale aanpak van de problematiek van de zwakzinnigenzorg. Tot nu toe is het wetenschappelijk onderzoek verspreid over allerlei disciplines die veelal ongecoördineerd een lichamelijk, sociaal of pedagogisch aspect van de zwakzinnigheid voor hun rekening nemen. Heiligers hoopt dat de bijzondere leerstoel de eerste aanzet zal zijn tot een volwaardige

gewone leerstoel op het gebied van de zwakzinnigenzorg.

Bij de aanvraag is het verzoek gedaan de bijzonder hoogleraar onder te brengen bij de vakgroep Geestelijke Gezondheidskunde.

Dat de stichting voor Maastricht kiest om daar de leerstoel te vestigen, heeft volgens Heiligers niet alleen te maken met de aanwezigheid van veel instituten voor zwakzinnigen in Limburg, maar ook met de internationale uitstraling die men de leerstoel wil geven. Er zijn bij voorbaat al contacten gelegd met de universiteit van Leuven.

Jacques Herraets

Observant
O&O-ieder
KV
BL
College bioscoo een voor een negi indicatie onderwij (foto Fra
Die wij constan kelijk, instellit gestude resulta mers in ctering- orde is, is en hc verloop te scho om de k kondig kingssy visitatie toren' e waren r krijgen is". Vo catoren in het le tie, het instellir werkgr groepC wijsres welke f nen wo den bij voor hc het ond van pre lijke or lingen Kerstm De drie drs. M.

O&O-medewerkers zochten naar prestatie-indicatoren waar iedereen het mee eens is

KWALITEIT VAN EEN UNIVERSITEIT BLIJFT MOEILIK MEETBAAR

Toen ruim twee jaar geleden in het eerste Hoger Onderwijs- en Onderzoekplan een voorzichtige kwaliteitsbeoordeling van de Nederlandse universiteiten werd gemaakt, wilde niemand - behalve natuurlijk de best beoordeelde - enige waarde hechten aan zijn klassering. Iedere bestuurder vond wel een argument om te aan tonen dat zijn instelling verkeerd beoordeeld was. Toch waren er 26 variabelen gemeten van propaedeuserendementen tot de aantallen dissertaties. Er moest niettemin iets op gevonden worden om een redelijk objectief beeld van de kwaliteit van een instelling te krijgen, want in de nieuwe verhoudingen tussen overheid en hoger onderwijs, die twee jaar vóór het HOOP al in de HOAK-nota (1985) waren voorgesteld, nemen de begrippen autonomie en kwaliteit een belangrijke plaats in. Voor een deel is dat een gevolg van het streven om met de beschikbare riemen de galei der wetenschap zo goed mogelijk door de bezuinigingsgolven te roeien. Iedereen moet kunnen zien dat schaarse middelen goed besteed worden. Om dezelfde reden is het systeem van 'outputfinanciering' ingevoerd, dat de financiering van een onderwijsinstelling mede afhankelijk maakt van haar 'prestaties', zoals het studierendement en de kwaliteit van het onderzoek.

College in een bioscoop: een voorbeeld van een negatieve indicatie voor het onderwijs (foto Franco Gori)

Die wijze van financiering maakte een constante kwaliteitsbewaking noodzakelijk, stond in HOOP-I te lezen. Een instelling, die niet genoeg geschikte afgestudeerden en klinkende onderzoeksresultaten aflevert, straft zichzelf immers in het huidige systeem van financiering. Maar om te weten of je output in orde is, moet je eerst weten wat je input is en hoe het proces tussen in- en output verloopt. En als er ergens iets aan blijkt te schorten, waar moet je dan op letten om de kwaliteit te verbeteren? Het HOOP kondigde aan dat er een kwaliteitsbewakingssysteem zou komen, waarin naast 'inspectie' en 'prestatie-indicatoren' een rol zouden spelen. De laatste waren nodig om "een informatiebasis te krijgen, die objectieverend van karakter is". Voor het ontwikkelen van die indicatoren werd een technische werkgroep in het leven geroepen, waarin de inspectie, het ministerie van onderwijs en de instellingen waren vertegenwoordigd. De werkgroep heeft de Maastrichtse vakgroep Onderwijsontwikkelingen Onderwijsresearch gevraagd te onderzoeken welke prestatie-indicatoren geacht kunnen worden een breed draagvlak te vinden bij de overheid en de instellingen voor hoger onderwijs. Het resultaat van het onderzoek is onder de titel "Een set van prestatie-indicatoren voor de bestuurlijke omgang tussen overheid en instellingen voor hoger onderwijs" vlak voor Kerstmis aan het ministerie aangeboden. De drie auteurs, de onderwijskundigen drs. M. Segers, drs. F. Dochy en de prof.

dr. W. Wijnen, schrijven dat zij een einde hebben willen maken aan de spraakverwarring die de discussie over de beoordeling van de kwaliteit van het hoger onderwijs kenmerkt. De auteurs zijn echter de eersten om te beweren dat er niet teveel waarde gehecht mag worden aan de indicatoren. "We hebben alleen een opstapje willen bieden aan degenen die zich binnen een instelling van hoger onderwijs bezighouden met de bewaking van de kwaliteit", zegt Wijnen. "Die mensen hebben nu een naslagwerkje waarin ze kunnen terugvinden welke variabelen van belang zijn als ze een bepaald aspect van de instelling kwalitatief willen beoordelen of met welke variabelen ze rekening moeten houden als ze dat aspect willen verbeteren." Maar dat neemt volgens Wijnen toch niet weg dat het rapport ook een hulpmiddel voor het verkeer tussen universiteiten en overheid biedt: "Een instelling die wil aantonen dat zij efficiënt met onderzoeksgeld omgaat of veel aan emancipatie doet, vindt hierin het instrumentarium om dat zichtbaar te maken. Naarmate de afspraken tussen de overheid en de afzonderlijke instellingen over de doelstellingen duidelijker zijn, neemt ook de waarde van de indicatoren toe." De samenstellers hameren er aan het eind van het rapport op dat er zeer duidelijke doelen moeten worden afgesproken tussen de overheid en de instellingen, willen de indicatoren de beoogde informatie bieden.

Dat is overigens niet het enige nut dat de indicatoren kunnen hebben, vindt Wijnen: "Naar buiten toe zijn de gegevens nuttig voor universiteiten die zich op een bepaalde kwaliteit willen laten voorstaan. Je kunt nooit zeggen wat 'de' kwaliteit van een universiteit is. Er zijn veel kwaliteiten denkbaar. Iedere instelling is vrij om te kiezen op welke punten zij haar kwaliteit wil verbeteren of met welk sterk punt zij zich wil profileren. Als je bijvoorbeeld veel studenten wil trekken, kun je de nadruk leggen op de kwaliteit van je onderwijs. Dat is inzichtelijk te maken met gegevens over de tijdbesteding of kwalificaties van het personeel, het aantal studenten per docent of met minder kwantitatieve gegevens als de innovatiegerichtheid of de onderwijsfilosofie." Het rapport bevat een enorme hoeveelheid gegevens. De auteurs hebben eerst een literatuurstudie verricht om tot een goede definitie van prestatie-indicatoren te komen en vervolgens hebben zij geïnventariseerd welke indicatoren op dit moment worden gehanteerd door de diverse instellingen. Dat leidde tot een voorlopige lijst indicatoren, die is voorgelegd aan alle partijen, die bij de kwaliteitsbeoordeling belang hebben. Dat zijn studenten, onderzoekers, docenten, bestuurders van universiteiten en HBO-instellingen, bedrijven en overheid. Dat resulteerde in een lijst van indicatoren, waarover een grote mate van instemming bestaat. De onderzoekers hebben voor hun opi-

nie-onderzoek aan de ondervraagden indicatoren voorgelegd van de drie grote doelstellingen van het hoger onderwijs: het onderwijs, het onderzoek en de maatschappelijke dienstverlening. Ieder van die doelstellingen is op verschillende indicatoren beoordeeld. Bij onderwijs waren dat de studenteninstroom, de doorstroming, de uitstroom, het personeel, het onderwijscurriculum, de kosten, het onderwijsaanbod, het beleid en de samenwerking. Bij 'onderzoek' werd gevraagd welk belang men hechtte aan gegevens als de aantallen publicaties, de hoeveelheid personele en financiële middelen, de organisatie van het onderzoek, de potentiële verdiensten van het onderzoek voor derden en de samenwerking met derden. Bij dienstverlening werd alleen onderscheid gemaakt tussen interne en externe dienstverlening. Bij de studenteninstroom bleek veel waarde te worden gehecht aan de vooropleiding van de student en de cijfers die hij daar behaalde. Daarentegen scoorden gegevens als het aantal inschrijvingen, leeftijd en geografische herkomst zeer laag. Bij de indicator 'studiedoorstroom' scoorde het slaagpercentage voor de propaedeuse het hoogst, gevolgd door het percentage geslaagden voor het doctoraal examen en de gemiddelde studieduur. Ook de hoeveelheid studiestakers en hun motieven werden als belangrijke deelindicatoren gezien. Minder waarde werd gehecht aan de gemiddelde studielast en de deelname van studenten aan het onderwijs en de stages. Van de indicatoren betreffende de uitstroom scoorden alleen 'relevantie van de studie voor beroepsactiviteiten na x-jaar' en 'afstemming van product op arbeidsmarkt' hoog. Maar vreemd genoeg werd aan de verhouding werklozen/afgestudeerden veel minder waarde gehecht. De typisch Amerikaanse indicator 'gemiddeld salaris x-jaar na afstuderen' werd door iedereen zeer laag gewaardeerd. Van de 19 gegevens waarmee de rol van het personeel beoordeeld moest worden, scoorden alleen 'onderwijskundige kwalificaties', 'werkervaring', 'onderwijsmotivatie' en 'selectiebeleid' redelijk hoog. Aan gegevens als staf/studentverhouding, wetenschappelijke inteelt of het aantal uren onderwijs per docent werd veel minder waarde gehecht. Bij de indicator 'onderwijscurriculum' bestond grote overeenstemming over de effectiviteit van procedures voor het ontwikkelen of veranderen van onderwijsprogramma's, duidelijke doelstellingen van de cursus en relevantie voor de beroepspraktijk. Daarentegen was de waardering laag voor 'de omvang van het onderwijspakket' en 'doorzichtigheid van toetsen en examens'. Bij de indicator 'onderwijsklimaat' werden de innovatiegerichtheid en de onderwijsfilosofie als meest valide kenmerken beschouwd. Bij 'kostenaspect' werd alleen het financieel management van belang geacht. Bij 'materiële voorzieningen' sprong de kwaliteit van de gebruikte onderwijsruimte er duidelijk uit. Iets minder, maar ook duidelijk positief scoorde de beschikbaarheid van goede hard- en software. Merkwaardig genoeg werd de hoeveelheid boeken per medewerker niet hoog gewaardeerd. Bij de overige indicatoren boekten de keuzemogelijkheden in afstudeerrichtingen en keuzevakken, de institutionele kwaliteitsbewaking en het gemeenschappelijk gebruik van voorzieningen de instemming van de meeste betrokkenen. Bij de indicatoren die de onderzoeksprestaties moeten meten, was een duidelijk verschil te constateren in de antwoorden van de verschillende categorieën ondervraagden. Zo hecht het HBO alleen belang aan de kwaliteit van publicaties, terwijl voor de universiteiten en de overheid ook de hoeveelheid een belangrijke rol speelt. In hun definitieve lijst vullen de samenstellers van het rapport een Salomonsoordeel: de kwaliteit wordt bij de niet-quantitatieve variabelen opgenomen en de kwantiteit bij de kwantitatieve. Weinig verrassend is dat de hoeveelheid

geld, die voor onderzoek beschikbaar wordt gesteld, door iedereen als relevant wordt beschouwd. Maar hoeveel vierkante meters een onderzoeker krijgt toegewezen of de hoeveelheid boeken die hij per jaar raadpleegt of kan raadplegen, wordt nauwelijks als een gegeven van belang gezien. Wat betreft de personele middelen ten bate van onderzoek zijn er weinig variabelen genoemd die indicatief geacht worden voor de prestaties van een instelling. Zelfs 'personeelsbeleid' haalde geen onverdeelde instemming, al kwam die variabele samen met 'aanwezigheid van bekwaame leiding voor onderzoek' nog als beste uit de bus. Bij de indicator 'onderzoeksprogramma' was er wel eenstemmigheid over de doelstelling van het onderzoek, die volgens alle ondervraagden gericht moet zijn op realiseerbaarheid en onderbouwning. Onder de overige 25 variabelen (waaronder het aantal projecten en het aantal onderzoekers) is er nauwelijks een te vinden die overwegend positief beoordeeld werd. Toch adviseren de rapporteurs ook de omvang en de wetenschappelijke waarde van het onderzoeksprogramma mee te wegen. Voor het meten van het onderzoeksbeleid van een instelling zagen de meeste betrokkenen een goede evaluatie en een stimuleringsbeleid als belangrijkste factoren. Ten aanzien van de 'potentiële verdiensten' van onderzoek vonden bijna alle ondervraagden de bruikbaarheid van de resultaten voor bedrijfsleven en onderwijs belangrijk, maar de wetenschappelijke verdienste scoorde toch iets hoger. Bij het derde onderdeel, de dienstverlening, werden als belangrijkste aanwijzingen gezien de interne dienstverlening bij de studiebegeleiding en de externe dienstverlening aan overheid, bedrijfsleven en verenigingen. De meeste variabelen die als valide meetpunten uit de enquête te voorschijn kwamen, zijn door de rapporteurs overgenomen in hun lijst van aanbevolen prestatie-indicatoren. Bij de beoordeling van de antwoorden is gekeken of de variabelen pasten bij de beleidsdoelen, die de overheid en de instellingen gezamenlijk nastreven. Daartoe behoren behalve kwaliteit ook functionaliteit, variëteit, efficiëntie, effectiviteit en sinds kort ook internationalisering en emancipatie. Zo somt het rapport bij iedere prestatie-indicator tot een aantal kwantitatieve en niet-quantitatieve variabelen, die bekeken moeten worden om een indicatie te krijgen over de vraag of het gestelde doel is bereikt. Zo moet bijvoorbeeld bij het meten van de onderwijsprestatie gekeken worden naar de input, de output en het tussenliggende onderwijsproces. Bij de input ontbreken merkwaardig genoeg de gegevens over het ingangsniveau van de studenten, maar worden wel alle gegevens over het personeel gevraagd, zoals de onderwijskundige kwalificaties, de leeftijdsopbouw, het personeelsverloop en de werkervaring buiten de instelling. Aan de uitstroomkant worden niet-quantitatieve gegevens geteld als de geschiktheid voor de arbeidsmarkt en kwantitatieve als slaagpercentages, het aanbod van stageplaatsen of het percentage afgestudeerden dat na een bepaald aantal jaren is gepromoveerd. Zowel bij onderwijs als onderzoek spelen tijdens het proces tussen in- en output de niet-quantitatieve gegevens de hoofdrol. In beide gevallen staan relevantie en personeelsbeleid bovenaan het lijstje. Aan het slot van hun rapport merken de samenstellers nog op dat ze er weinig voor voelen hun prestatie-indicatoren te gebruiken voor de onderlinge vergelijking van instellingen. Het opstellen van klasseringen heeft alleen zin als ze bedoeld zijn om veranderingen door de tijd aan te tonen en als de puntenberekening ook duidelijk zichtbaar is gemaakt, zodat de onderliggende oorzaken van de kwaliteitsverschillen zichtbaar gemaakt worden.

Jacques Herraets

De Mooie Momenten van de HIPPIQUE volgens Moret Ernst & Young

~ HIPPOFIEL ~

Hippofiel. Iemand die van paarden houdt. Gaat vaak gehuld in strakke broeken en rode jasjes van opvallende snit. Draagt een zwarte cap, hoge leren laarzen en een karwats. Zelfs in burgerkleding weet de hippofiel (m/v) zich van zijn medemens te onderscheiden: via zijn o-benen.

Dressuur. Vorm van rijkunst die een aantal stelselmatige lichaams oefeningen voor het paard behelst. Stelt hoge eisen aan het atletisch vermogen van deze viervoeter. Valt daarom te vergelijken met

~ DRESSUUR ~

de menselijke gymnastiek. De onderdelen ringen, rekstok en evenwichtsbalk zijn echter uitgesloten van competitie.

Springen. Eigelijk houden paarden helemaal niet van springen. Van nature gaat het paard liever om een hindernis heen of, gewoon, erdóórheen. Niet elke ruiter weet dit te waarderen.

Weigeren. Paarden zijn behept met een olifantsgeheugen. Voor een hindernis waar zij eerder over gevallen zijn, zullen zij daarom al snel weigeren, steigeren of bokken. Om de angst van het dier weg te nemen

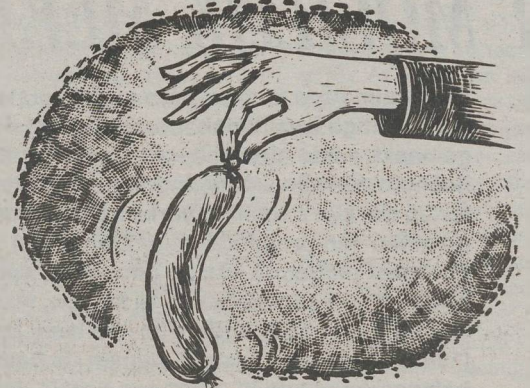

~ WEIGEREN ~

kan de ruiter het eventueel zelf voordoen.

Aansporing. Paarden zijn op verschillende wijzen tot grotere prestaties aan te sporen. Dat kan door het dier de sporen te

geven of door een tikje op de bil met de karwats. Een bemoedigend woord doet wonderen. Als u tijdens een race in een verloren positie lijkt te liggen,

~ AANSPORING ~

dan wil de influistering "paardenslager" nog wel eens helpen.

Hippodroom. Renbaan voor paardenraces. Ook wel benaming voor de voorstelling die een gokker op de renbaan zich maakt over de bestemming van de gewonnen weddenschappen. Teveel hippodromen die niet

~ HIPPODROOM ~

uitkomen, kunnen de ongelukkige wedrenspeler nachtmerries bezorgen.

Moret Ernst & Young is een organisatie van maatschappen op het gebied van accountancy, belastingzaken, organisatie en informatica. Bel eens met de heer R. J. Ekkebus (tel. 010-407 25 21) en ontdek dat ook een carrière z'n mooie momenten kent.

Moret Ernst & Young

Dienst Voorlichting

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door de Dienst Voorlichting. Vakgroepen en studieverenigingen dienen hun kopij voor Bulletin aan te leveren bij de contactpersonen van de faculteiten. Studenten(sport)verenigingen kunnen hun bericht kwijt bij Nelly Plompen, Dienst Studentenzaken, donderdag voor 12.00 uur. Anderen dienen hun berichten op vrijdag voor 12.00 uur in te leveren bij de Dienst Voorlichting, Bou3, kamer 0010. Externe berichten worden niet opgenomen. Informatie: Noortje van Putte, tel. 887171 of Héléne Vermeer, tel. 887172.

of andere vierde generatietalen, alsmede enige kennis van het MSDOS micro-computer besturingssysteem. Info: Adriaan van Zon, MERIT, tel. 888768.

Interne vacature 06
Bij de vakgroep Pathologie vacceert, in het facultaire onderzoeksprogramma Tumorcelheterogeniteit, de functie van ONDERZOEKSASSISTENT m/v. In het kader van een door de Nederlandse Kankerbestrijding (KWF) gefinancierd project zal de functionaris onderzoek verrichten naar het voorkomen van stamcellen in coloncarcinoom bij de mens. Bij dit onderzoek zal gebruik gemaakt worden van proefdiermodellen, celkweektechnieken en immunologische, histochemische en moleculair biologische technieken. De aanstelling geschiedt voor een periode van 2 jaar met de mogelijkheid van verlenging met 2 jaar. Functie-eisen:
- HBO-B Biochemisch.
- Belangstelling voor kankeronderzoek.
- Ervaring met moleculair biologisch technieken. Salaris: Afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring max. f 3.307,- bruto per maand (schaal 6, BBRA 1984). Info: F. Bosman, tel. 888585 of J. ten Kate, tel. 888587.

Interne vacature 07
Bij de vakgroep Pathologie vacceert, in het facultaire onderzoeksprogramma Tumorcelheterogeniteit, de functie van POSTDOCTORAAL ONDERZOEKER m/v. In het kader van een door de Nederlandse Kankerbestrijding (KWF) gefinancierd project zal de functionaris onderzoek verrichten naar het voorkomen van stamcellen in coloncarcinoom bij de mens. Bij dit onderzoek zal gebruik gemaakt worden van proefdiermodellen, celkweektechnieken en immunologische, histochemische en moleculair biologische technieken. De aanstelling geschiedt voor een periode van 2 jaar met de mogelijkheid van verlenging met 2 jaar. Functie-eisen:
- Voltuilde opleiding Geneeskunde, Medische Biologie, Biologische gezondheidkunde, Biologie (celbiologie, moleculaire biologie).
- Promotie op een (tumor)celbiologisch onderwerp.
- Belangstelling voor kankeronderzoek. Salaris: Afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring max. f 5.290,- bruto per maand (schaal 10, BBRA 1984). Info: F. Bosman, tel. 888585 of J. ten Kate, tel. 888587.

Interne vacature 08
Bij het Bureau Buitenland is de functie vacant van SECRETARIEEL MEDEWERKER (m/v) voor 0,5 fte. Werkzaamheden:
- secretariële ondersteuning van het Bureau: typewerk (brieven, verslagen, rapporten etc.), briefboek, telefoon, agenda, archief, etc.;
- organiseren en notuleren van vergaderingen;
- budgetbewaking, financiële administratie van door het Bureau gecoördineerde programma's;
- (tijdelijk) waarnemen van voorlichtingsfuncties van het Bureau in afwachting van nieuwe voorlichtingsmedewerk(st)er; Vereisten:
- voldoende vooropleiding (MEO secretariële richting, of vergelijkbaar);
- goede typevaardigheid, ervaring met tekstverwerking (Wordperfect);
- grote mate van zelfstandigheid en flexibiliteit;
- goede kennis van Engels in woord en geschrift, kennis van andere talen (m.n. Spaans) is een pluspunt;
- affiniteit met de werkzaamheden van het Bureau Buitenland. Aanstelling vindt plaats in tijdelijke dienst voor een periode tot 1 september 1991 waarna verlenging niet uitgesloten is. Salariering afhankelijk van ervaring en opleiding maximaal f. 2.993,- bruto per maand overeenkomstig schaal 5 van het BBRA 1984 bij een full-time invulling. Info: dhr. H. Aarts, Bureau Buitenland, tel. 887519.

Studium Generale

Avant-garde en modernisme
Op di. 16 jan. houdt prof.dr. Fokkema een lezing over het avant-garde en modernisme in de Europese letterkunde. In deze inleiding op de cyclus 'Vernieuwers van het woord' behandelt Douwe

Universiteit

Diesviering
Op 12 jan. vindt om 15.00 uur in de St. Janskerk, Vrijthof, de diesviering plaats. Openingsrede door rector magnificus, prof.dr. F. Bonke: 'Een universiteit is meer dan de som van de faculteiten'. Diesrede door prof.dr. L. Soete: 'The Diesrede isn't what it used to be. Internationalisering anno 1990: Een toekomstverkenning'.

Promotie drs. J. Baggen
Op 18 jan. promoveert drs. Baggen op het onderwerp: 'Oogheelkunde in een huisartsenpraktijk'. Promotoren: prof.dr. F. Huygen en prof.dr. W. Lamers.

De huisarts is niet in staat belangrijke oogaandoeningen in een vroeg stadium op te sporen en te behandelen. Dit wordt mede veroorzaakt door een gebrek aan goede apparatuur. Drs. Baggen geeft in zijn proefschrift een overzicht van de oogheelkundige problemen die hij op zijn eigen spreekuur als huisarts tegenkwam en de manier waarop hij die problemen aanpakte. Kenmerk daarvan was dat hij mede gebruik maakte van apparatuur die doorgaans alleen te van oogarts wordt gebruikt. Verder heeft drs. Baggen vaak het oog onderzocht van patiënten die daarover geen klachten hadden: in dergelijke gevallen was er een kans dat er sprake was van een oogaandoening als complicatie van bijvoorbeeld hoge bloeddruk of suikerziekte. Door deze aanpak werden veel aandoeningen opgespoord, die anders niet, of veel later, zouden zijn ontdekt, met alle mogelijke schade van dien.

Promotie drs. J. Dormaar
Op 19 jan. promoveert drs. Dormaar op het onderwerp: 'Overeenstemming tussen cliënt en hulpgeleener in de geestelijke gezondheidszorg'. Promotoren: prof.dr. M. de Vries en prof.dr. M. Romme. Drs. Dormaar beschrijft in zijn proefschrift hoe consensus (in de betekenis van het ergens over eens zijn en elkaar goed begrijpen) centraal staat bij het opbouwen en handhaven van ons realiteitsbeeld en ons vermogen samen te werken. Het belang van consensus bij psychotherapie wordt aangetoond met een onderzoek over consensus tussen de hulpverlener en de patiënt in ambulante kortdurende psychotherapie of hulpverlening. De setting van dit onderzoek was die van de dagelijkse praktijk, d.w.z. behandeling volgens strikte methodes en bij zeer uiteenlopende klachten en patiënten. Het bleek dat drie verschillende vormen van consensus, vastgesteld na slechts twee gesprekken, het resultaat van de behandeling na een half jaar redelijk kunnen voorspellen. Behalve deze en andere onderzoeksresultaten rapporteert drs. Dormaar over twee behandelingen waarin resp. een therapeutisch ritueel en een hypnotische techniek gebruikt zijn, om het belang van het bereiken van consensus te illustreren. De laatste drie hoofdstukken van het proefschrift behandelen metaforen in hypnotherapie, de geldigheid van consensus opgevat als gelijkheid en een nieuwe, interactieve wijze van dia-

nosticeren in de psychiatrie.

Diefstal
Op 18 dec. werd een portefeuille met inhoud ontvreemd. Dit gebeurde tussen 09.30 en 10.00 uur, TS53.

Sluitedatum subsidieverzoeken SWOL
Voor degenen die een subsidieverzoek willen richten aan het SWOL-Universiteitsfonds, geldt als eerstvolgende sluitingsdatum voor het indienen van deze aanvragen: 18 januari. Na advisering door het College van Dekanen zullen de tijdig en volledig ingediende verzoeken in de bijeenkomst van de Commissie van Bestedingen van 1 maart aan de orde komen. De verzoeken kunnen schriftelijk worden gericht aan SWOL-Universiteitsfonds, t.a.v. Leny Franken, dienst AJZ, pb 616, 6200 MD Maastricht. Aanvraagformulieren kunnen worden verkregen via bovenvermeld adres of bij het secr. van de dienst AJZ, tel. 887516.

Knipselkrant
De Dienst Voorlichting maakt een Knipselkrant. Daarin staan kranten- en tijdschriftartikelen uit de Nederlandse pers die gaan over de RL of over medewerkers van de RL.

Voorlichting stuurt die knipselkranten naar een aantal interne adressen: College van Bestuur, rectoraat, griffie U-raad, dekanen van de faculteiten, WTS en de verschillende bibliotheeklocaties. Tot nu toe is van deze knipselkrant slechts een kleine oplage gemaakt. Vermoedelijk is er ook maar een klein aantal mensen dat afweet van het bestaan van de Knipselkrant en haar regelmatig inziet. M.i.v. 1990 kan VL aan andere personen en instanties dan de hierboven genoemde tegen kostprijs een abonnement op de Knipselkrant aanbieden. Als de verzending per interne post kan plaatsvinden betaalt u hiervoor per jaar f 225,-. Aan mensen die verwachten korte tijd in het nieuws te zijn kan VL ook losse nummers leveren, à f 5,- per nummer. Per nummer is het RL-nieuws van één week opgenomen; in de vakantieverperiodes, m.n. in de zomer, wordt de verschijningsfrequentie verlaagd. Als u de Knipselkrant wilt inzien om te weten wat u de afgelopen tijd is ontgaan en om een oordeel te vormen over de eventuele zinigheid van een abonnement kunt u daarvoor terecht bij de dichtstbijzijnde bibliotheeklocatie (misschien ontdekt u dan dat u daarmee in het vervolg kunt volstaan), eventueel bij een van de andere bovengenoemde abonnees, en natuurlijk bij Voorlichting. Opgave van abonnementen kan via een bon die verkrijgbaar is bij Voorlichting, tel. 887172/7081.

Lustrum Vrouwenstudies - RL
In het kader van de viering van het eerste lustrum Vrouwenstudies RL, vindt op 14 feb. het symposium "Eigen werk - RL" plaats. Programma onderdelen:
Inleiding door Prof. dr. J. Soetenhorst-de Savornin Lohman: Goed doen en recht doen: twee domeinen?
Drie Parallelsessies, waarin onderzoeken gepresenteerd worden op het gebied van Rechten, Gezondheidswetenschappen en Geneeskunde.
Een Postersessie, waarin vanuit de verschillende faculteiten lopend of afgerond onderzoek wordt gepresenteerd.
De teksten van alle presentaties zullen in een symposiumbundel verschijnen.
Oproep: aan wetenschappelijk mede-

werkers en studenten van alle faculteiten. Wanneer U onderzoek op het gebied van Vrouwenstudies verricht of dit reeds hebt afgerond en meent dat het voor de posterpresentatie danwel opname in de symposiumbundel in aanmerking komt, neem dan contact op met Marja Slangen, sekr. Vrouwenstudies GW. Datum: 14 feb. 9.00-12.45 uur. Plaats ZW.4. Info: Marja Slangen, sekretariaat Vrouwenstudies GW, Kap2, tel. 887334.

Selectie bij orgaantransplantatie
Op ma. 22 jan. wordt door Agora een lezing georganiseerd met als titel: 'Selectiecriteria bij orgaantransplantaties'. De ethische en juridische aspecten worden belicht door drs. H. Keasberry en prof. mr. F. van Wijmen. Deze lezing vindt plaats in de filmzaal, TS53, van 19.30 tot ca. 21.30 uur. Toegang gratis.

Ondernemende vrouwen
De Stichting Jurist in Bedrijf laat op wo. 17 jan. twee ondernemende vrouwen aan het woord. Limburg's eerste vrouwelijke 'headhunter' en de voorzitter van de Unie voor Vrouwelijke Ondernemers. Aanvang 13.30 uur. Plaats: feestzaal Bou.3. Entree f3,50.

Agenda KOKO
vr. 12 jan.: Back to the 80's feest. Voorverkoop zie poster.
di. 16 jan.: Video Rainman.
ma, di, wo, do mensa 19.00 uur.

Agenda AEGEE Maastricht
10 jan.: nieuwjaarsborrel op de nieuwe locatie.
11-13 jan.: Enschede congres 'The European Information Technology Market'.
19 jan.: schaatsen met AEGEE-Aken.
24 jan.: lezing 'Grensoverschrijdende Milieu-problemen'.
30 jan.: ledenborrel.

Sta-Op nieuwjaarsborrel
Aan de hand van het thema vooroordeel brengt de Maastrichtse muziek/theatergroep Hamerslag haar eerste productie 'Van horen zeggen'. Alles wat buiten het (normale) patroon valt, wordt verworpen door de (normale) mens. In een vloeiend programma wordt dit tekort aan de kaak gesteld. Ma. 15 jan. in het Kruihuis, TS53. Info: Arno Dabekausen, tel. 633229 of Biomedisch centrum, tel. 888498.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en enveloppe binnen 10 dagen richten aan de Dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 01
Binnen de vakgroep Huisartsgeneeskunde is vacant de parttime-functie (0,4 fte) van: HUISARTSBEGELEIDER (m/v).

Taken:
Het voorbereiden en uitvoeren van het onderwijs aan artsen in opleiding tot huisarts. Daarnaast onderzoek naar en ontwikkeling van nieuwe vormen van onderwijs aan de artsen in opleiding. Eisen:
geregistreerd zijn als huisarts; werkzaam zijn in een huisartspraktijk; onderwijservaring of aantoonbare motivatie zich te scholen in onderwijskundig opzicht; aantoonbare belangstelling om mee te werken aan verdere ontwikkeling van de huisartsopleiding; bij voorkeur een huisarts met 5 jaar full-time ervaring in eigen praktijk. Arbeidsvoorwaarden:
Afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 6.190,- bruto per maand (overeenkomstig max. schaal 11 BBRA 1984). De aan te stellen medewerk(st)er dient naast de aanstelling part-time werkzaam te blijven in een huisartspraktijk. Info: dhr. V. Dubois, coördinator Huisartsgeneeskunde (882260) of R. Kocken, 888381/367.

Interne vacature 02
De FdR roept gegadigden op voor de functie van UNIVERSITAIR DOCENT (m/v) in het recht, in het bijzonder het bestuursrecht.

Taken:
- het verlenen van medewerking aan de voorbereiding en uitvoering van het onderwijs op het gehele gebied van het recht (zoals het vervaardigen van studien en examenmateriaal, begeleiding onderwijsgroepen);
- het verrichten van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van het bestuursrecht, alsmede het deelnemen aan door verschillende vakgroepen tezamen te entameren onderzoek;
- het verrichten van bestuurlijke werkzaamheden. Vereist:
Een ruime onderzoekservaring, blijken- de uit een dissertatie of (daarmee vergelijkbare) onderzoeksprestaties en publicaties; ruime ervaring in en affiniteit met het wetenschappelijk onderwijs; goede communicatieve vaardigheden. Arbeidsvoorwaarden:
De aanstelling zal geschieden in de rang van universitair docent, salaris minimaal f 3.231,- en maximaal f 7.063,- bruto per maand, afhankelijk van opleiding en ervaring. Aanstelling in deeltijd behoort tot de mogelijkheden (minimaal 0,8). Info: prof. mr. A. Tak, tel. 887148, (vakgr. Publiekrecht).

Interne vacature 03
De FdR roept gegadigden op voor de functie van UNIVERSITAIR DOCENT (m/v) in het recht, in het bijzonder het straf- en strafprocesrecht.

Taken:
- het verlenen van medewerking aan de voorbereiding en uitvoering van het onderwijs op het gehele gebied van het recht (zoals het vervaardigen van studien en examenmateriaal, begeleiding onderwijsgroepen);
- het verrichten van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van het straf- en strafprocesrecht, alsmede het deelnemen aan door verschillende vakgroepen tezamen te entameren of geënta- meerd onderzoek;
- het verrichten van bestuurlijke werkzaamheden. Vereist:
Een ruime onderzoekservaring, blijken- de uit een dissertatie of (daarmee vergelijkbare) onderzoeksprestaties en publicaties; ruime ervaring in en affiniteit met het wetenschappelijk onderwijs; goede communicatieve vaardigheden. Arbeidsvoorwaarden:
De aanstelling zal geschieden in de rang van universitair docent, salaris minimaal f 3.231,- en maximaal f 7.063,- bruto per maand, afhankelijk van opleiding en ervaring. Aanstelling in deeltijd behoort tot de mogelijkheden. Info: mr. J. Lensing, tel. 887138 (vakgr. Strafrecht en Criminologie).

Interne vacature 04
De FdR zoekt een STUDENT-ASSISTENT voor het onderwijs (3 eenheden) ten behoeve van het practicum Arrondissement Nieuwenhof.

Vereist:
- derde of vierdejaars student;
- goede studieresultaten;
- belangstelling voor de werkzaamheden i.h.k. van het practicum AN. De aanstelling geschiedt voor de periode tot 1 september 1990. Info: F. Fernhout, tel. 887056 of R. Otto, tel. 887077.

Interne vacature 05
Het onderzoeksinstituut MERIT van de FdEW zoekt met ingang van 1 januari 1990 voor een periode van één jaar een ONDERZOEKSASSISTENT(E) (minimaal 0,5 fte). Taken: De assistent zal behulpzaam zijn bij het verzamelen en verwerken van (ruwe) gegevens en het uitvoeren van economisch getint onderzoek op MSDOS micro-computers en VAX mainframe computer. De voorkeur gaat uit naar iemand met programmeerervaring in Pascal Fortran

RL-AGENDA

08-01 t/m 12-01 Maastricht Educational Workshops for the Health Sciences. Introductory Workshop. Info: W. Schipper, FdC, tel. 888643.
12-01 Dies Natalis.
18-01 Promotie J. Baggen, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
19-01 Promotie J. Dormaar, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
25-01 Promotie E. Molleman, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.
26-01 Inauguratie prof. mr. C. Schwarz,

Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
01-02 Promotie mw. M. Borggraaf, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
02-02 Promotie H. Rutten, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
09-02 Inauguratie prof. dr. H. ten Have, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.
14-02 Lustrumsymposium Vrouwenstudies: Eigen werk-RL, info: tel. 887334.

Fokkema, hoogleraar in de Vergelijken- de Literatuurwetenschap, de functie van het voortdurende vernieuwingsproces in en door de literatuur. Aanvang 20.00 uur, ZW.4.

Genetische manipulatie

Op do. 18 jan. houdt prof.dr. Geraedts, RL, samen met drs. de Wert, Instituut voor gezondheidsethiek Maastricht, een discussie over genetische manipulatie. Gespreksleider is drs. Feenstra, journalist van de Volkskrant. In de medische wetenschap is het thans mogelijk te experimenteren met genetisch materiaal bij mensen. Het betreft in eerste instantie experimenten met lichaamscellen, waarbij de genetische veranderingen slechts gevolgen hebben voor de individuele patiënt. Een stap verder is de genetische manipulatie met geslachtscellen. Hierbij kan de correctie gevolgen hebben voor het genetisch plaatje van toekomstige generaties. Met name deze laatste vorm staat ter discussie.

Sport

Lezing sportklimmen

Op 11 jan. houdt Bart van Raaij een dialoog over sportklimmen. Aanvang 20.00 uur in café de Tribunal.

Agenda MSRV Saurus

In de week van 22-26 jan. ledendiner. 10 feb. symposium 'ontwikkeling in de roeitechniek' in Utrecht. Iedere di. avond vanaf 19.30 uur materiaalavond in de loods, Hoge Kanaaldijk 100. Iedere wo. avond van 19.00 tot 20.15 uur Saurusconditietraining in sporthal Randwijk.

Agenda LAGAKARI

Locatie D'n Avanceur, Helmstr.10, 20.00 uur.
do. 11 jan.: nieuwjaarsborrel
Cursus, niet-leden f 2,50, leden gratis
do. 11 jan.: video
do. 25 jan.: BPR I
do. 8 feb.: vaartheorie
do. 22 feb.: meteorologie
Boetopknappavonden, loods, Heerderd- warsstraat
ma. 22-1, ma. 5-2, ma. 19-2.

Onderwijs

Studentendecanen en studie-infotheek

Het bureau Studentendecanen biedt studenten advies en begeleiding bij allerhande vragen en problemen. Open spreekuur: di + do 14-16 uur, wo 17-19 uur. Telefonisch: ma t/m vr 13.30-14 uur, tel. 887354 (ook voor afspraken), Bou3, k. 0306. In de Studie-infotheek kunnen studenten informatie vinden over o.a. studiemogelijkheden in het WO en het HBO en over de arbeidsmarkt. Openingstijden: ma, di, do, vr 14-16.30 uur, wo 16-19 uur, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht geeft algemene en individuele informatie en advies aan al degenen in de regio, die te maken hebben/krijgen met vormen van studiefinanciering en centrale inning van lesgeld, ongeacht onderwijssoort of onderwijsinstelling. Deze info wordt verstrekt per telefoon (06-lijnen), aan de balie en op voorlichtingsbijeenkomsten. Brochures en formulieren zijn aan de balie te verkrijgen. Openingstijden: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 06-3212151, Len.26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Studentenadministratie
Centrale Studentenadministratie: telefonisch bereikbaar via tel. 887158/7159 maandag t/m donderdag 13.30-16.30 uur en vrijdag 9.00-12.00 uur.
De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Len.26.

Dienst

Voorlichting

Bespreking bloktoets 3.2.1 Management van Gezondheidszorgvoorzieningen 16 jan. om 14.00 in de Statenzaal Bou3.

Geneeskunde

Klinische Lezingen REFLEX

Eén maal in de drie weken een patiëntencasus/presentatie door een Klinische Vakgroep op Randwyck in colloquiumzaal 0.124, van 9:30 tot 11:00 uur.

30 jan.:Urologie
20 febr.: Kindergeneeskunde
13 mrt.:Celbiologie/Genetica

Kursussen Kl. Epidemiologie

Vanaf 17 jan. worden 3 McMaster cursussen Klinische Epidemiologie gegeven waarvan 1 avondkursus. Er zullen wekelijks sessies van 3 uur zijn waarin de (max. 10 per cursus) deelnemers na gedegen studie vooraf (leeswerk en uitvoeren van leeropdrachten) als groep samenkomen en onder leiding van een tutor over de stof discussieren en de opgaven bespreken.

De benodigde voorbereidingstijd bedraagt per week zeker 6 uur. De cursussen richten zich primair op klinische onderzoekers, de avondkursus op klinici in het algemeen. Instemming van de betrokken vakgroep wordt verondersteld. Aan eventuele deelname gaat een gesprek met een van de cursusleiders vooraf.

Het volgende pakket wordt aangeboden: I. **Beginnerskursus: "Grondbeginselen van kl. epidemiologie"**.

De volgende thema's komen aan de orde: Unit I : introductie, causaliteit, effectiviteit, study-design

Unit II : ziektefrequentie, observer variatie, definitie van normaal, interpretatie van diagnostische tests

Unit III: natuurlijk beloop en prognose
Unit IV : bias

Start: wo. 17 jan., daarna wekelijks van 08.30-11.30 uur.

II. **"De ontwikkeling en verdediging van een research protocol"**.

Kursusschema:
Unit I : introduction
Unit II : the question
Unit IIIa: selecting the subjects
Unit IIIb: ensuring comparable groups
Unit IV : the manoeuvre
Unit V : measurement
Unit VI : events
Unit VII : analysis
Unit VIII: ethics
Unit IX : administration & finance

Start: wo. 17 jan., daarna wekelijks van 09.30-12.30 uur.

III. **De (avond)kursus voor klinici (incl. assistenten): "How to read critically the medical literature"**.

Hierin leert U schaarse leestijd optimaal te benutten.

De cursus omvat de volgende units: prognos; causation; effectiveness; clinical measurement; diagnostic tests;

economic evaluation; quality of care.

Start: wo. 24 jan., daarna wekelijks van 20.00-22.30 uur.

Materiaalkosten per cursus: ca. fl. 75,— (alleen kontant) (fotokopieën kursuspakket).

Mededelingen over boeken volgen bij de eerste bijeenkomst.

Plaats van bijeenkomst: ARC.

Opgave uitsluitend via Prof.Dr. Sj. van der Linden, tel. 862533 of Ir. P. Leffers, tel. 887338.

Gezondheids- wetenschappen

Voorlichtingsbijeenkomst stages

De stagecoördinator GVO organiseert voor alle derdejaars GVO-studenten een informatiebijeenkomst betreffende stages. Alle GVO-studenten worden verzocht hierbij aanwezig te zijn daar de aangeboden informatie slechts eenmaal wordt verstrekt.

Datum: wo. 17 jan. 10.00 - 12.00 uur, kamer 0001, TS53.

Vaardigheidsonderwijs

De handleiding van de training "Observeren", blok 1.2, is vanaf 15 jan. verkrijgbaar bij het verkooppunt Kap.2.

Bespreking bloktoets 3.2.1

dens de lezing nader ingaan op het financieel management van het Macintosh-concern. Daarnaast zal hij ingaan op vragen/problemen welke in de onderwijsgroepen zijn geformuleerd t.b.v. deze lezing.

Tijd : 13.30 - 14.30 uur. Lokatie : Aula TS53.

De om 11.30-12.30 uur geplande lezing komt te vervallen.

Eerstejaars wiskunde!!

Normering eindtoets en vrijstellingsregeling voor eerste jaars wiskunde.

Het gehanteerde systeem zal bij de eindtoets hetzelfde zijn als bij de deelttoets : 30 mult.choise vragen; goed antw. 4 pt; fout antw. 0 pt en "weet niet" 1 pt.

Diegenen die een 5 of meer voor de deelttoets d.d.29-11-'89 behaald hebben (Score gelijk aan of groter dan 68) kunnen eenmalig, namelijk bij de eerste eindtoets, gebruik maken van een vrijstellingsregeling. Dit is echter niet verplicht!

De regeling voor vrijgestelden: De studenten die van de regeling gebruik mogen maken en hiervoor kiezen dienen alleen de tweede helft van de toets te maken. Dit gedeelte bestaat uit 15 vragen en toetst over de stof vanaf week 7 van het practicum (WIB 1:leh.13,14,15,16,20,21,22. en WIB 2: leh.2,3,4,5,6. WIB = Wiskunde in (het) Bedrijf)

Bepaling eindcijfer: Cijfer tweede helft is 5 of meer: Eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer van de deelttoets en het cijfer van de tweede helft van de eindtoets. (daarbij wordt een gemiddelde van 5.5 afgerond naar 6)

Cijfer tweede helft is 4 of minder: Eindcijfer is het minimum van het gemiddelde en 5; U heeft dan dus hooguit een 5.

Normering voor de tweede helft van de eindtoets: (Score:cijfer)
0-15:1 16-21:2 22-27:3 28-33:4 34-39:5 40-43:6 44-47:7

Economie

Wijzigingen literatuurlijst AO

De studenten die in maart 1990 in het kader van de specialisatie Accountancy met de studie AO beginnen, worden op de volgende wijzigingen in de literatuurlijst gewezen:

Vakcode 501: AO-I: Automatisering en Controle

Vervallen: NivRA-syllabus Administratieve Organisatie en Automatisering
Aanbevolen: Berg, A. van den, e.a. (red.), Automatisering onder Controle. EDP-auditing als volwassen beroep, Kluwer, 1989.

Vakcode 502: AO-II: Typologie

Van Starreveld c.s. Bestuurlijke Informatieverzorging, deel 2, is eind 1989 een geheel herziene derde druk verschenen.

Vakcode 528: AO-III: Voortgezette Typologie

Vervallen: NivRA-syllabus Overheidsaccountancy

Vakcode 529: AO-IV: Voortgezette Typologie

Nieuw: NGI-rapport Beveiliging bij datacommunicatie, Kluwer, Deventer, 1989.

Mede op grond van evaluaties worden de AO-blokken in de specialisatie BIK m.i.v. het academisch jaar 1990/1991 aangepast. Deze aanpassing heeft betrekking op de volgorde, de aanpak/inhoud en de literatuur.

Teneinde de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen, wordt in het blok vakcode 800: Automatisering en Controle de programmering en de literatuurlijst reeds gewijzigd.

De literatuur wordt beperkt tot:
- Jans, Grondslagen administratieve organisatie, Samsom, 1987.

- Mollema, Controle van informatieverwerking, Samsom, 1989, alsmede enige te selecteren artikelen.

Het boekje van Mollema is nieuw.

Vervallen: Starreveld c.s., Bestuurlijke informatieverzorging, deel 1, Jenkins, Perry & Cooke, An Audit Approach to Computers en de NivRA-syllabus Administratieve Organisatie en Automatisering.

Lezing blok 1.3.

Op wo. 24 jan. wordt in het kader van blok 1.3. 'Consumeren en Investeren' een lezing gehouden door drs. G.J. Beyer, voorzitter van de Raad van Bestuur van Macintosh N.V. De Heer Beyer zal tij-

48-51:8 52-55:9 56-60:10

Regeling voor niet-vrijgestelden:

Deze studenten dienen de hele eindtoets te maken en hebben een voldoende behaald als hun score gelijk is aan of groter dan 75.

Log. Info. Systemen (code 874)

Het boek 'Producers door informeren' van Th.M.J. van Rijn is voor de cursus Logistieke Informatie Systemen verplicht. Dit boek is echter niet meer leverbaar via de boekhandel, doch kan wel via een intekenlijst bij het reductiebureau besteld worden. Sluitingsdatum : 18 jan.

Algemene Wetenschappen

Lezingen over Spinoza

Op 24 jan. geeft Pieter Mostert in het kader van de Colleges Algemene Wetenschappen de eerste lezing over Spinoza. Het thema is: "De more geometrico", Spinoza's streven naar ware en zekere kennis.

Statenzaal, Bou.3, 16.30 - 17.30 uur. Info: tel. 888383/365.

Op 31 jan. vindt de tweede lezing over Spinoza plaats. Thema: God als "causa sui", Spinoza's godsbegrip en zijn visie op vrijheid en noodzakelijkheid.

Statenzaal, Bou.3, 16.30 - 17.30 uur. Info: tel. 888383/365.

Op 14 feb. is de derde lezing over Spinoza. Thema: Spinoza's politieke filosofie: Wanneer is een samenleving rechtvaardig?

Statenzaal, Bou.3, 16.30 - 17.30 uur. Info: tel. 888383/365.

Op 21 feb. geeft Pieter Mostert de vierde en laatste lezing over Spinoza. Thema: Over de menselijke machteloosheid om de gevoelens te bedwingen.

Statenzaal, Bou.3, 16.30 - 17.30 uur.

Proefpersonen gezocht

In het kader van onderzoek naar de effecten van Antihistaminica in combinatie met alcohol, op de rijvaardigheid zoekt het Instituut voor Geneesmiddelen Veiligheid en Gedrag mannelijke en vrouwelijke proefpersonen. Deelnemers dienen gedurende 6 weken, een dag in de week, beschikbaar te zijn in de periode februari-maart of april-mei. Een testdag duurt ongeveer 6 uur en bestaat uit 2 testsessies in het laboratorium en een rijtest op de autosnelweg. Voorafgaande hieraan worden alle proefpersonen in 4 sessies getraind, inclusief een proefrit. Voor deelname aan het hele onderzoek ontvangt de vrijwilliger F700,-. Wij zoeken goed gemotiveerde deelnemers tussen 21-40 jaar die minstens 3 jaar in bezit zijn van een rijbewijs en over voldoende rijervaring beschikken. Tevens dienen proefpersonen goed gezond te zijn en vrij van allergische klachten.

Voor meer informatie:
IGVG Tel: 043-4745
M. Uiterwijk
A. Cuypers

Het beste adres voor
GOED-SCHOON als:

Uw wasmachine kapot is
U geen wasmachine heeft
Wasgoed drogen thuis niet wil lukken
Gordijnen in de bedkuip moeten

de was Beer

FRANKENSTRAAT 122

BIJ SUPERMARKT
VLAAGBIJ BUSHALTE (r/n 9110)

OPEN: ELKE DAG v. 8.00-20.00 uur

SERVICE-LIJN: 043-638707

CAFE
**DE
STIJL**
SWINGKELDER St. Bernardusstraat 12
In de maand januari iedere
donderdag vanaf 22.00 uur
**BIER
f 1,25**

14

**Autorijschool
Dorssers**

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer
niet slaagt voor het rijexamen,
betaalt u de tweede keer niets.

Door het houden van
proefexamens wordt u optimaal
voorbereid op uw examen.

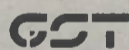
U betaalt slechts fl.35,- per rijles
in VW golf. Tevens het adres
voor uw motorrij-opleiding.
Bel voor informatie 043- 616153.

Universiteit Twente

DE AIO DIE NU DE U.T. IN STUDIE NEEMT, WERKT STERK TOEKOMST- GERICHT

De tweekernen structuur van de U.T.
impliceert een maatschappijgerichte, multi-
disciplinaire werksituatie.

Kenmerkend voor het ondernemende
karakter van de U.T. zijn ook de uitgebreide
contacten met private bedrijven. De U.T.
beschikt tevens over een unieke Campus en
een Graduate School. De U.T. wil graag meer
vrouwen in dienst nemen. Daarom worden zij
uitdrukkelijk verzocht te solliciteren.

Graduate School Twente

De Universiteit Twente heeft haar
postdoctorale studies ondergebracht in de
Graduate School Twente.

Deze postdoctorale studies omvatten
de promotieprojecten (AIO-plaatsen), de
opleidingen tot technologisch ontwerper, de
beroepsopleidingen, de lerarenopleiding en
een aantal kortlopende cursussen. Deze
opleidingen en projecten staan onder toezicht
van de Raad voor de Graduate School,
bestaande uit hoogleraren van de Universiteit
Twente en bijgestaan door externe advies-
commissies.

Binnen de Faculteit der
Chemische Technologie zijn circa 250
medewerkers en 600 studenten betrokken
bij onderwijs en onderzoek op de
gebieden chemie materialen en processen.
Het onderzoek richt zich vooral op de

**AIO m/v voor onderzoek naar de adsorptie van
eiwitten aan kunststofoppervlakken** (vacaturenummer 1865/89/518)

In de vakgroep Macromoleculaire
Chemie wordt o.a. onderzoek
verricht naar de ontwikkeling van
polymeren voor biomedische toe-
passingen.

Uw taken De onderzoeksgroep
Biomedische Materiaal Techniek
onderzoekt onder meer de processen die
plaatsvinden wanneer kunststoffen in
contact worden gebracht met bloed.
Intrinsieke stolling, celactivering en het
adsorptiegedrag van (plasma)eiwitten
aan het grensvlak van polymeren zijn
o.a. aandachtsgebieden. Het is de
bedoeling dat u uw onderzoek afsluit
met een promotie.

Wat wij vragen en bieden
U heeft een universitaire opleiding
Chemie/Biochemie en belangstelling
voor de colloid en grensvlakchemie en
polymeerchemie.

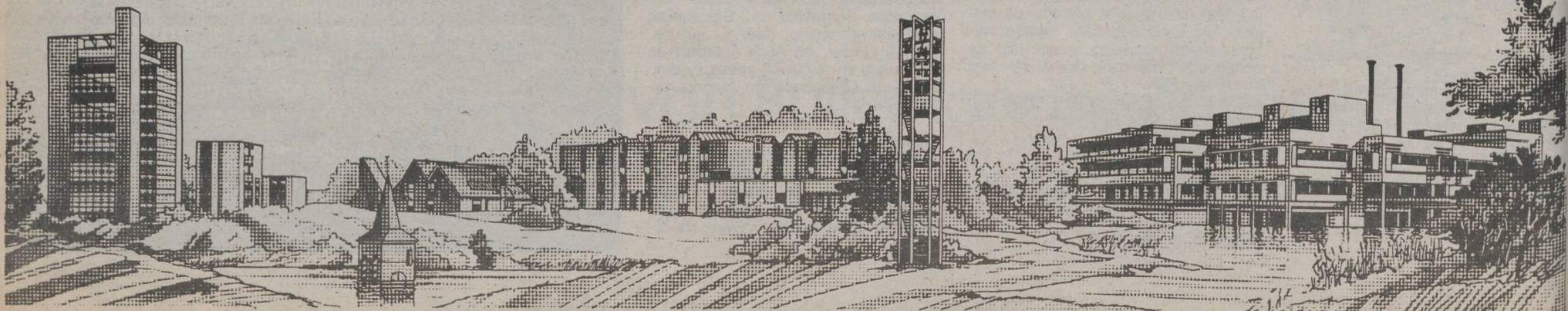
ontwikkeling van nieuwe materialen,
methoden en processen.
Daarbij gaat een krachtige stimulans uit
van de sterk toenemende samenwerking
van de Faculteit met bedrijven en
instituten.

Uw salaris bedraagt in het eerste
jaar f 1.778,-, bruto per maand en loopt
op tot f 3.168,- bruto per maand in het
vierde jaar. De aanstelling geschiedt in
tijdelijke dienst voor een periode van
vier jaar.

Informatie Voor nadere
inlichtingen kunt u bellen met
prof.dr. J. Feijen, telefoon
053-892976/892968 of met
dr. P.J. Dijkstra,
telefoon 053-892974.

Sollicitatie Uw schriftelijke
sollicitatie kunt u binnen 14 dagen
richten aan de Universiteit Twente,
t.a.v. ing. M.A.C.G. van de Graaf,
directeur van de Faculteit der Chemische
Technologie, postbus 217,
7500 AE Enschede, onder vermelding
van het vacaturenummer.

DE ONDERNEMENDE UNIVERSITEIT

Samengesteld door Lucia Geurts

Musica Nova Live

Vrijdag 12 januari wordt het radioprogramma "Musica nova live" van Ton Hartsuiker (radio 4) tussen 18 en 19 uur rechtstreeks uitgezonden vanuit Intropodium aan de Maartenspoort. Het programma bevat als eerste onderdeel "Quintuplum" van Joep Straesser, uitgevoerd door het Nederlands koperkwintet. Het werk uit 1988 bestaat uit vijf delen, waaronder een adagio, ter nagedachtenis aan Johan van den Boogert. Het tweede werk dat wordt uitgevoerd is "Chordis canam" van Roderik de Man (1989), uitgevoerd door Annelie de Man (clavecimbel) en tape. Het concert wordt besloten met Tristan Keuris' "Five pieces for brass" (1988). Ook dit werk bevat vijf delen en wordt gespeeld door het Nederlands koperkwintet. Dit bestaat uit Peter Masseurs (trompet), Ad van Zon (trompet), Martin van Merwe (hoom), George Wiegel (trombone) en Hendrik-Jan Renes (tuba). De toegangsprijs voor het concert is drie gulden vijftig. In verband met de rechtstreeks uitzending wordt het publiek verzocht uiterlijk 17.45 uur aanwezig te zijn.

Theodore Schaepkens

Het Limburgs Geschied- en oudheidkundig genootschap bestaat 125 jaar. Om dat te vieren organiseert zij in samenwerking met het Bonnefantenmuseum een tentoonstelling van 25 werken van de schilder en tekenaar Theodore Schaepkens. Schaepkens is een negentiende eeuwse Limburgse kunstenaar. Hij kreeg zijn opleiding in Maastricht, Antwerpen en Parijs. Aanvankelijk maakte hij naam als schilder van romantische historiestukken, zoals "De inname van Maastricht in 1579", vooral in de kersverse Belgische staat, waar een discussie

over de richting die de schilderkunst zou moeten inslaan volop bezig was. Na een verblijf in Italië, waar hij ook betrokken raakte in een richtingenstrijd in de schilderkunst, trok hij zich terug in de omgeving van Brussel. Hij maakte vooral romantische opdrachtstukken. Bij de tentoonstelling, die vanaf 28 januari te zien is in het Bonnefantenmuseum verschijnt een catalogus met een biografische studie en enkele essays, onder andere over het culturele klimaat in Maastricht en Brussel.

Nederlands Studenten Orkest

Dinsdag 16 januari geeft het Nederlands studenten orkest een concert in het Stargebouw. Voor de 38ste keer maakt het NSO een toernee langs grote podia in Nederland, waarvan de opbrangst bestemd is voor gehandicapte studenten. Eind januari speelt het NSO ook in Kopenhagen. Het orkest bestaat uit studenten van universiteiten en hogescholen, die ieder jaar geselecteerd worden via een reeks audities. Het programma wordt tijdens een intensieve retraite in Bergen ingestudeerd. Dit jaartje bestaat het uit "Canzone", speciaal voor deze toernee geschreven door de Australisch/Nederlandse componiste Barbara Woolf' het pianoconcert van Schumann en de Vijfde symphonie van Shostakovich. Solist is de pianist Frak van de Laar. Onlangs studeerde hij met lof af aan het Amsterdams conservatorium en won al verschillende concours. Het orkest staat onder leiding van Roelof van Driesten. Maar liefst vier studenten uit Maastricht zitten in het orkest, en wel Marjet Zwaan (gezondheidswetenschappen/viool), John Wolfs (rechten/slagwerk), Pip Verhofstad (hoom/hoom), Katinka Folmer (geneeskunde/slagwerk). De concerten van het NSO, die sinds twee jaar in Maastricht te beluisteren zijn,

hebben goede kritieken gekregen van pers en publiek.

Open ateliers

Het Centrum voor creatieve vorming CCV aan de Herbenusstraat houdt zondag 14 januari open huis of - zoals het zelf zegt - "open ateliers". Het centrum biedt kunstzinnige liefhebbers de mogelijkheid hun creativiteit vorm te geven in cursussen en werkgroepen. Er is een breed aanbod van beeldende kunst tot poëzie, van theater tot grafiek. De cursussen zijn zeer geliefd en wie mee wil doen, moet er vlug bij zijn. De open dag geeft een aardig beeld van alle mogelijkheden binnen het CCV. Vanaf 13 uur kan men een kijkje nemen en eventueel zelf meedoen.

Therese Raquin

Theatergroep Het Vervolg speelt in januari en februari Emile Zola's toneelstuk "Therese Raquin". Het is een verhaal over passie, moord en wroeging, geheel passend in de realistische opvattingen van Zola om de zwarte kanten van de menselijke ziel bloot te leggen door de beschrijving van de dagelijkse werkelijkheid, die volgens Zola tamelijk treurig is. Therese is een jonge vrouw, die door haar tante gedwongen getrouwd is met haar ziekelijke neef Camille. Zij is verliefd op zijn artistieke collega Laurent. Tijdens een boottochtje op de Seine brengen de verliefden de arme Camille om het leven. Dit heeft een reeks van gruwelijke en nogal hysterische gevolgen en loopt uiteindelijk voor Therese en Laurent slecht af. Het Vervolg speelt het stuk vanaf 16 januari in de zaal aan het Vrijthof. Voor de speeldata: zie agenda.

Literaire vernieuwers bij Studium Generale

Vernieuwers aan het woord, heet de literaire lezingencyclus die Studium Generale in januari en februari organiseert. In die cyclus wordt ingegaan op de vernieuwing van de Europese literatuur vlak voor en na de eerste wereldoorlog. Stromingen als het expressionisme, symbolisme, futurisme, dadaïsme en vitalisme bepaalden toen de richting van de kunst. De lezingen bevatten zich opmerkelijk genoeg niet met de exponenten van deze stromingen. Ze zijn juist gegroepeerd rond individualistische schrijvers als Joyce, Proust en Kafka, wier veelzijdige werk wel door de tijdsgeest werd beïnvloed maar toch buiten een dergelijke classificatie valt. Zij delen hooguit het 'moderne levensgevoel', gekenmerkt door scepticisme, het afwijzen van dogmatisme en aandacht voor de verschillende manieren waarop kennis van de wereld kan worden uitgedrukt. In hun kunst tonen deze Modernisten zich wars van wetten en voorschriften, bijvoorbeeld door te experimenteren met een veelheid van stijlen.

De literatuurwetenschappers prof. dr. Douwe Fokkema (Utrecht) en prof. dr. Elrud Ibsch (VU, Amsterdam) publiceerden in 1984 een gezaghebbend boek over *Het Modernisme in de Europese letterkunde*. Met een lezing over dit zelfde onderwerp zal Fokkema volgende week dinsdag de Studium Generale-cyclus inleiden. Op 20 februari sluit Ibsch de rij van sprekers af met een betoog over Marcel Proust (1871-1921), wiens vijftiendelige romancyclus *A la recherche du temps perdu* baanbrekend is gebleken voor de ontwikkeling van de literatuur in het begin van deze eeuw.

In de overige lezingen staan literaire reuzen uit telkens een ander land centraal. De Oostenrijkse dichter Georg Trakl (1887-1914) wordt wel gezien als een exponent van het Expressionisme. Rob van Erkelens, auteur van een binnenkort te verschijnen studie over Trakl, zal op 23 januari onder andere ingaan op diens positie binnen die stroming. Prof. dr. Wiel Kusters (RL) zal op 25 januari spreken over de in Antwerpen geboren dichter Paul van Ostaïjen. In zijn latere werk (zoals *Bezette Stad*, 1924) zette Van Ostaïjen de traditionele verstechniek volledig opzij, bijvoorbeeld door interpunctie, lidwoorden en voegwoorden weg te laten en door een eigenzinnige typografische rangschikking van de tekst. De kunstfilosoof Jacques de Visscher zal op 13 februari het werk van de Tjechische auteur Franz Kafka (1883-1924) belichten. De Visscher publiceerde vorig jaar het boek *Franz Kafka of de ellende van de vrijgezel*. In zijn lezing wil hij duidelijk maken hoe Kafka, ondanks diens onbekendheid in de jaren twintig, toch een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de vernieuwing van de Europese literatuur.

John Don Passos (1896-1970) tenslotte vertegenwoordigt het niet-Europese element van het 'moderne levensgevoel'. Hans Bouman, literatuurmedewerker van de Volkskrant, zal op zes februari vooral ingaan op diens trilogie *U.S.A.* (1930-1936). In deze beschrijving van de Amerikaanse maatschappij wisselt Don Passos levensgeschiedenissen af met flarden kranteberichten, reclameteksten, liedjes, biografische gegevens etc.

Het is overigens opmerkelijk dat alle hierboven genoemde Europese auteurs voortijdig kwamen te overlijden: Kafka en Van Ostaïjen stierven ieder in een sanatorium, geveeld door t.b.c. Joyce overleefde een operatie niet en Proust kwam door longontsteking aan zijn einde. Trakl stierf in de eerste maanden van zijn diensttijd in een veld-lazeret.

De lezingen uit de cyclus *Vernieuwers aan het woord beginnen telkens om 20.00 uur in de Collezaal Nieuwenhof (Zwingelpuut 4)*. De lezing over Marcel Proust vindt echter plaats in de aula van de RL (Tongersestraat 53). Voor meer informatie over het programma verwijzen we naar de folder van Studium Generale, verkrijgbaar op diverse punten in de stad (VVV, Generaalshuis) en de universitaire locaties.

Emely Nobis

Theater

Clown Kevin Brooking, Theatercafé, 12 + 13 jan.: 23.00 uur.
Nederlands Dans Theater, Stadschouwburg, 13 jan.: 20.00 uur.
Savannah, Theatergroep, Löss Theater, 13 jan.: 20.30 uur.
Theater/muziek avond, éénjarig bestaan Löss Theater, 20.30 uur.
Thérèse Raquin, Theatergroep Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 16 + 18 jan.: 20.30 uur.
Wien bleibt Wien, o.l.v. André Rieu, Stadsschouwburg, 17 + 18 jan.: 20.30 uur.
Richard II van Shakespeare, Theater van het Oosten, Stadsschouwburg Heerlen, 16 jan. 20.00 uur.
Brahms-avond, Emmy Verhey en Ronald Brautigam, Stadsschouwburg Heerlen, 17 jan.: 20.00 uur.
La Perichole, van Jacques Offenbach, door de Opera Royal de Wallonie, Théâtre Royal de Liège, 13 jan.: 14.30 uur. 14 jan.: 15.00 uur.

Muziek

Musica Nova, live radioprogramma, Intropodium, 12 jan.: 18.00 uur.
Limburgs Symphonie Orkest, o.l.v.

A. Kersjes, Stargebouw, 13 jan.: 20.00 uur.
Planorecital, Ivo Janssen, Redoute, 16 jan.: 20.00 uur.
Nederlands Studenten Orkest, Stargebouw, 16 jan.: 20.15 uur.
Lunchconcert, gitaristen Frans van Gulp en Lydia Kennedy, Redoute, 17 jan.: 12.30 uur.
Janse Bagge Bend, popconcert, Domicanerkerk, 18 jan.: 20.30 uur.

Diversen

Lezing over de vernieuwers van het woord, Aula Universiteit van Nieuwenhof, 16 jan.: 20.00 uur.

Exposities

Open ateliers, CCV, Herbenusstraat 89, 14 jan.: 13-17 uur.
Huub de Koning, Armand Stijnen en René Reynders, Kunstcentrum Simeera, Boogardenstraat 40B, Maastricht, 29 dec. t/m 3 febr. Openingstijden: di t/m za 13.30-18 uur.
Robert Mangold, recente werken, Bonnefantenmuseum, 8 okt. t/m 28 jan. Openingstijden: di t/m vr 10-17 uur, za + zo 11-17 uur.

Hans Engelman, schilderen en aquarelleren, en Teun Roosenburg, keramiek, Galerie Artisan, Grote Gracht 43, Maastricht, 30 dec. t/m 3 febr. 1990. Openingstijden: di t/m za 13.30-17.30 uur.
Patrick Rijs e.a., olieverfschilderijen, Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadier en Keer, t/m 15 febr. Openingstijden: vr t/m zo van 13-18 uur en volgens afspraak.
Jos Caelen e.a., zeefdrukken, Galerie La Dependance, O.L. Vrouweplein 24 Maastricht, t/m 15 febr. Open; wo t/m zo 12-17.30 uur, koopavond en volgens afspraak.
Murray Atas, Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Maastricht, 6 jan. t/m 12 febr. Openingstijden: vr t/m zo, 13-17 uur.
Charles Nihoul, Ahrend Maastricht, Vrijthof, t/m 2 febr.
Frans Budé, Hommage aan Paul Cezanne, werken op papier, Galerie Signe, Akerstraat 82a Heerlen, 16 dec. t/m 14 jan. Openingstijden: wo t/m zo, 14-16 uur.
Andries Soer, schilderijen en tekeningen, Galerie Signe, Akerstraat 82a Heerlen, 16 dec. t/m 14 jan. Openingstijden: wo t/m zo, 14-16 uur.
Max de Barbanson, expositie van zwart-wit foto's, Huis a/d Rots, Geulhemmerweg 32 Berg en Terblijt, 5 nov.

89 t/m 15 jan. 90. Openingstijden: 14-16 uur.
Drawings, Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43 Maastricht, 13 jan. 90 t/m 24 febr. 90. Open: di t/m za 13-18 uur.
Jos Laugs, Furnitura, meubels, Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4, Roermond, 9 dec. 89 t/m 28 jan. 90. Openingstijden: di t/m vr: 11-17 uur, za, zo + 26 dec.: 14-17 uur.
Gilbert de Bontridder, schilderijen, Pierre Houcmant, foto's, Galerie Signe, Ottostrasse 88/90, Aken, vanaf 7 jan. Open: do 18-21 uur. Vr t/m zo 14-17 uur.
Jan Heijnen, tekeningen en schilderijen, Perroengalerie, Vrijthof 35 Maastricht, 16 dec. t/m 13 jan. Open wo t/m za 13-18.
Toon Broers, schilderijen, t/m 28 jan. Open: ma t/m vr 10-15 uur en bij bezoek aan schouwburgvoorstellingen.
Charles Vreuls e.a., Museum van Bommel-van Dam, Venlo, 12 jan. t/m 11 maart. Openingstijden: dag. van 10-16.30 uur. Za + zo van 14-17 uur. Ma en van 24 t/m 28 febr. gesloten.
Guy Cleuren, schilderijen op papier, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, Maastricht, 12 jan. t/m 6 febr. Openingstijden: do 13-17 uur. Vr t/m zo 11-17 uur.

Film

Speelweek 12 t/m 18 januari
Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Secret Wedding: 20.00 uur
Abschied vom falschen Paradies: 21.00 uur
Mystery Train: 22.00 uur
Mabi, Kleine Gracht 24a
Black Rain, vr t/m zo om 14.30, 18.15, 21.00 uur. Ma, di, do om 21.00 uur. Wo ook om 14.30 uur.
Theo en Thea, vr t/m zo om 14.30, 18.15, 20.30 uur. Ma, di, do om 21.00. Wo ook om 14.30 uur.
Do the right thing, vr t/m zo om 14.30 + 18.15 uur. Wo ook om 14.30 uur.
Ghostbusters, vr t/m zo om 14.30 + 18.15 uur. Wo ook om 14.30 uur.
Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1
Back to the future II, dag. om 18.30 + 21.15 uur. Za, zo, wo ook: 14.00 uur.
De avonden, dag. om 21.15 uur.
De kassiere, dag. om 18.30 uur.

Goor

Ik mocht U al eens berichten over mijn afschuw van de herrie die mij omringt. Weest gerust, ik zal daar nog wel eens op terug komen, hetgeen mijn buurman ongetwijfeld alleen maar zal aanzetten tot de productie van méér decibellen.

Nu echter een ander prangend milieu-probleem dat bij mij allereerst de volgende vraag oproept: zijn Maastrichtenaren grotere viespeuken dan andere Nederlanders?

Volgens een onderzoek van het CBS uit 1988 was de *ervaren gezondheid onder Maastrichtenaren vrijwel de hoogste van heel Nederland. Met andere woorden: de*

Mestrechteneer voelt zich pico bello. Verrassend was echter dat uit hetzelfde onderzoek bleek dat, gemeten met objectieve indicatoren (ondermeer voor fysiek en sociaal milieu), de bewoners van onze gemeente ergens onderaan de gezondheids-ranglijst bungelen.

Tot dusverre heb ik de Districtgezondheidsdienst Zuidelijk Zuid-Limburg, waaronder het Balkon van Europa valt, nog niet kunnen betrapen op enige concrete actie naar aanleiding van het rapport van het CBS. Ze lijken me sowieso wat indolent, want waar blijft nu 's het finale woord over de gezondheidsaspecten van dat vliegtuiglawaai?

Enfin, aangezien de DGD zich waarschijnlijk óók pico bello voelt valt er weinig te verwachten in de sfeer van rigoreuze actie tegen een van de grootste smerigheden die week na week de Maastrichtse binnenstad teistert. Het plezierigste bijkomende feit is wel dat het hier een typisch mannelijke goorlapperij betreft, dus U voelt 'm al weer hangen...

Zo af en toe nuttig ik een alcoholische versnapering in een daartoe adequaat toegerust etablissement, namelijk café De P. De middernachtelijke terugtocht naar het thuisfront leidt over het Vrijthof. Keer op keer moet ik daarbij door kolkende urinestromen waden.

De Maastrichtse jeugd die zich eveneens in Vrijthof-kroegen verpoost heeft kennelijk nog nooit van toiletten gehoord, of is misschien angstig voor langs pis-stralen omhoogkruipende AIDS-virussen. Daarom onblijven de heren tegen bomen, de muzikant, achter de openbare WC en tegen de gewijde muren van de St. Servaas het mannelijk lid en laten hun zeik wellustig klateren. Een penetrant ureum-bouquet met vleugjes ammoniak en gerstenat-restanten walmt ieder weekend over het mooiste plein van Nederland. Onbeschaamd loeren de pikkies uit hun gulpen en besproeien asfalt, boombast en baksteen. Was zure regen een probleem, welnu, het Maastrichtse urine-overschot stroomt vuil kabbelend over het Vrijthof.

Walgend loop ik langs al die viespikken en twijfel iedere keer opnieuw of ik het recht in eigen hand moet nemen. Letterlijk en figuurlijk: zou het niet effectief zijn om een sprintje naar zo'n goorlap te trekken, het worstje in een stevige greep te nemen, af te knippen en een knoopje te leggen in dat kale staartje? Ha! Daar heeft men niet van terug!

Maar ja, keer op keer deins ik terug voor zulk doortastend optreden, bang als ik ben voor een frontale straal. Milieu-politie, dóe hier iets aan!

Eva

Tiet veur 'n pafke...Ontevrden rokers (onruststokers?) trekken zich terug in de archiefkelder van het Oud Gouvernement (foto Franco Gori)

"Die rokers deden toch al niet veel"

In de eerste week van 1990, rookvrijder dan andere jaren, plaatste het Voorlichtingsbureau Sigaretten en Shag, de vereende reclamekrachten van de tabaksindustrie, een paginagrote advertentie in landelijke en regionale dagbladen. De boodschap: het verbod in openbare gebouwen te mogen roken is niet zo rigoreus als u denkt, wij hebben blauwe stickers gemaakt ("Liever niet hier" of "Ga gerust uw gang") en als u die nou bestelt en overal opplakt waar nog geen roodwitte verbodssticker hangt, dan kunt u op meer plaatsen roken dan vroeger. De advertentie wordt overheerst door de afbeelding van een plattegrond van een kantoor, bezaaid met stickers. Wie roken wil, moet plakken.

bericht uit Maastricht

Over het beleid rond de invoering van het rookverbod op de Rijksuniversiteit Limburg is de laatste maanden overlegd door de commissie veiligheidszaken, de bedrijfsarts, het hoofd van de dienst civiele zaken (CZ), de vakgroep Gezondheidsvoorlichting en -opvoeding en de directeuren van de faculteiten. Een en ander leidde desalniettemin tot een voorstel aan het college van bestuur. Ton van Attekum (Bedrijfs Geneeskundige Dienst) en Erik Klekamp (hoofd CZ) adviseerden in de eerste plaats het instellen van zogenaamde gedoogzones. De beheersdirecteuren mogen bepalen waar wel geroookt mag worden. Ten tweede staat men een ondersteunend beleid voor in de vorm van door de vakgroep GVO te organiseren groeps cursussen stoppen met roken (kosten 2000 gulden bij deelname van 15 personen) of individuele begeleiding door de BGD. Ten derde (ten aanzien van sancties) schrijven Van Attekum en Klekamp: "Wil een beleid op dit gebied kans van slagen hebben, dan moet het beleid gedragen worden door het management van de instelling. In dit kader is het instellen van een klachtenmeldpunt, bijvoorbeeld bij de dienst personeelszaken, te overwegen."

In een brief aan de directeuren van de faculteiten en algemene diensten neemt het college genoemde adviezen grotendeels over. Medewerkers en studenten die willen stoppen moeten contact opnemen met de directeuren van hun faculteiten. Bij de eerste evaluatie wordt dan bekeken óf er inderdaad cursussen nodig zijn. "Wij stellen ons voor, dat er in de loop van februari a.s. evaluatie plaatsvindt van de eerste, in januari opgedane ervaringen op onderhavig gebied. Wij verzoeken u ons daarover uiterlijk medio februari uw bevindingen ter kennis te brengen," aldus het college.

Voorlopig komt er echter geen klachtenmeldpunt: "Over het instellen van een "klachtenmeldpunt" (bij PZ) beraden wij ons nog. Voorshands verzoeken wij u in dezen in elk geval (ook) zelf attent te zijn."

Voorshands werd in dezen op de Nieuwjaarsborrel van het CvB de heer K. Dittrich, gekozen lid van het college, rokend signaleerd. Is de feestzaal in het Oud Gouvernement een gedoogzone? Dittrich: "Op dat moment gold in die

ruimte geen rookverbod." Drs. B. Niessen, secretaris van de universiteit, was niet aanwezig, maar meldt desgevraagd: "Nee, daar mag niet geroookt worden." dat het standpunt van het college? "Eh, eigenlijk niet, er is over de feestzaal geloof ik nog geen overeenstemming. Misschien is dit ook geen zaak van het college. Eh, inderdaad, het is de beslissing van de beheerder. Maar ik persoonlijk zou graag zien dat daar niet geroookt werd. Ex-roker, weet u wel."

De betreffende beheerder echter, Klekamp, suggereert in de al aangehaalde brief een zodanige regeling voor de feestzaal dat er geen vuiltje aan de lucht zal zijn voor Dittrich en zijn mede-rokers: "Een beperkt rookverbod ten aanzien van de twee representatiezalen aan de Bouillonstraat, dat wil zeggen een opheffen van het rookverbod bij feestelijke gelegenheden." Dat is zoiets als een spreekverbod in een studiezaal, behalve als je iets wil zeggen: ga gerust je gang. Feest is alleen voor rokers.

De verwarring wordt mede in de hand gewerkt door de wettelijke eis dat in elke ruimte waar het verbod van toepassing is een verbodsbord of -sticker zichtbaar moet zijn. De beheerder die het interieur van zijn gebouwen uit esthetisch oogpunt niet geheel wil beplakken, ziet zijn beleid doorkruist door muggenziftende rokers die nog gelijk hebben ook. Voor de portiersloge van de locatie Randwyck staat een flapover met de tekst: "Een gezond 1990! Per 01-01-1990 is het verboden in alle openbare gelegenheden van dit gebouw te roken. Dus: svp niet roken!" Ook afgezien van de voor meerderlei uitleg vatbare formulering is dat een onvoldoende aanduiding.

De komende weken zullen de verbodsbordjes op meer plaatsen verschijnen. Onder andere in de koffiekelder van de Nieuwenhof, maar daar wordt ook een experiment uitgevoerd met een gedeeltelijke opheffing. De ruimte achter de trap wordt gereserveerd voor rokers. Zij kunnen gerust hun gang gaan, bijgestaan door een grote afzuiger die moet voorkomen dat de niet-rokers aan het andere eind van de kelder kunnen meegenieten. Of dat lukt is natuurlijk een kwestie van evalueren: over twee maanden is er meer bekend.

Voor de rokers is het ondertussen wennen. CZ-medewerker Ber Nypels was bezet met het aanbrenge van een verbodsbordje in de hal van het Bonnefantenklooster toen hij merkte dat iemand hem nauwkeurig observeerde: "Ik keek een paar keer zijn kant op, maar hij bleef maar staren. Ik begon al een beetje kwaad te worden, toen schoot hij in de lach en wees naar mijn hand. Ik rookte natuurlijk. Toen snapte ik het pas."

De postkamer telt veel rokers. Per 1 januari is een enkeling inderdaad gestopt, maar de meerderheid loopt met al dan niet gefingeerde stress heen en weer tussen het binnenplaatsje (buiten) en de kelder, de op eigen initiatief ingestelde gedoogzone. Op de toiletten mag ook niet meer geroookt worden. Ja, wordt er geklaagd, het werk lijdt eronder. Gelach uit een niet-rokershoek. Zij zijn tevreden, en: "Die rokers deden toch al niet veel."

Geert Dekker